

Tardoskeddi HIRMONDÓ

TARDOSKEDD KÖZSÉG MAGAZINJA

XXVI. évfolyam | 3. szám | 2023. december | Ára: 1,50 €

ISSN 1339-2530

*Kellemes karácsonyi ünnepeket
és boldog új esztendőt!*

IFJÚ HÁZASOK

Tóth Viktor és Janikovics Szimonetta	5.20.
Szőcs Mária és Bogdány Cyntia	7.15.
Brodský Tomáš és Juhosová Zuzana	7.22.
Brodsky Jaroslav és Bc. Dózsová Zuzana	9.16.
Tóth Dániel és Balkó Bernadett	9.23.

LEGKISEBB LAKOSAINK

Major Mia	7.14.
Baranovič Kamil	7.18.
Gyurács Emanuel	7.31.
Lőrincová Júlia	8.10.
Mančuška Maxim	8.10.
Karvai Timotej	9.15.
Balla Gabriel	10.23.
Gyertyák Dávid	11.3.

ÖRÖKRE ELBÚCSÚZTAK

Ludas Katalin	(1934)	3.29.
Fujasová Mária	(1950)	7.18.
Hozlár Rudolf	(1941)	7.22.
Gábriš István	(1954)	8.1.
Patyi Karol	(1957)	8.18.
Juhász Irén	(1942)	8.21.
Morvai Lajos	(1958)	8.21.
Tóth Cecília	(1946)	8.25.
Bogdány Roland	(1979)	9.4.
Pintér István	(1954)	9.6.
Antaleczová Margita	(1960)	9.9.
Kovačic Piroška	(1956)	9.16.
Benkő Zsuzsanna	(1929)	9.18.
Búsová Katarína	(1940)	10.3.
Boros Vince	(1935)	10.10.
Gyurek Julianna	(1930)	10.28.
Kollár Rozália Valéria	(1935)	11.9.
Sós Erzsébet	(1940)	11.18.

FELHÍVÁS

Kedves Ifjú Házasok,
Kisgyermekes Szülők!

A Carisma Televízió tardoskeddi műsora folytatja több mint egy évtizedes hagyományát, és 2024. januárjában bemutatja a 2023-ban házasságot kötött ifjú párokat, ill. a 2023-ban született tardoskeddi kisgyermekeket. Az érintettek 2023. december 29-ig küldhetnek 2 esküvői fényképet, ill. 2 fotót az újszülöttekről a tktv@tvrdosovce.sk e-mail címre. Köszönjük.

Horváth Ferenc:
Igemódok és igeidők

*Távozásra kész az ó év.
Múlni akar. Hát csak múljék!
Könyeinkkel nem fűrösztyük,
könnyű szívvel eleresztjük.*

*S mi leszünk az új évünk is,
tévelygésünk és révünk is,
minden egyes lépés, botlás,
sötétség és világosság.*

*Dehogy! Szívünk mégsem könnyű,
s szemeinkben ott a könnyű,
mert sajnáljuk azért mégis:
csak miénk volt ez az év is.*

*S leszünk fagy, szívbeli hőség,
lehetetlen lehetőség,
lehetséges lehetetlen,
tehetséges tehetetlen.*

*Ha világunk épült, romlott,
ha ritkultak s gyűltek gondok,
mi csináltuk ezt is, azt is,
a hamisat, az igazt is.*

*S bárcsak lennének csodatévő,
ahová kell, oda lépő,
s tiszta szó és nyílt tekintet,
derűs mosoly, víg szem intet!*

*Ó esztendőnk így mi voltunk:
amit tettünk, ahogy szóltunk,
szívünk teljes tartalmával,
jóságával, ártalmával.*

*Új esztendőnk de szép lenne,
de boldogok lennének benne:
mindig tudnánk, mi a helyes -
kár, hogy itt már az igemód
feltételes...*

JUBILÁNSOK 2023

- 70 Szeptember:** Sós Mária (Iskola u.), Skurák József (Vasúti út), Kelkó Gyula (Halász u.), Kurucz Gyula (Kollár u.), Gyurek József (Rózsa sor), Vanya Mária (Mély út), Kele Klára (Dózsa Gy. u.), Gombík József (Majakovskij u.), Arpáš Štefan (Rózsa sor)
- Október:** Ludas József (Szövetkezet u.), Bugyik Károly (Puskin u.)
- November:** Buják Erzsébet (Diófa u.), Kiss Gizella (Hviezdoslav u.), Mészáros Imre (Újvári út), Bara Ilona (Kopernikusz u.)
- December:** Todoran Anna (Szőlőskert u.), Balayová Marta (Széchenyiho ul.), Szabó Vince mérnök (Újfalu)
- 75 Szeptember:** Ludas Marcela (Jesenskij u.)
- Október:** Buják Éva (Mély út), Szabó Klára (Sládkovič u.), Istenes Károly (Hviezdoslav u.), Borbély Anna (Hviezdoslav u.)
- November:** Bogdány Anna (Hviezdoslav u.)
- 80 Október:** Ivanics Vince (Cseresznyés u.)
- November:** Tóth Margit (Virág u.), Vanya László (Gyümölcsös u.)
- December:** Buda Julianna (Golgota), Ludas Ilona (Hviezdoslav u.)
- 90 Október:** Ludas Zsuzsanna (Golgota)

A társas krónikát összeállította: Bračo Szilvia és Benkő Éva

A Társas krónikában csak azoknak a személyeknek az adatait közöljük, akik vagy akiknek a hozzátartozójuk, ill. törvényes képviselőjük ebbe beleegyezett.

Az önkormányzat munkája ahogyan én látom

Tisztelt Olvasók!

Örömmre szolgál, hogy a Tardoskeddi Hírmondó legújabb, karácsonyi számában én írhatok most cikket, és egy kicsit betekintést nyújthatok Önöknek az önkormányzat munkájába, amelyből több mint 10 éve én is kiveszem a részem. Miért döntöttem úgy, hogy 13 évvel ezelőtt bekapcsolódom Tardoskedd község önkormányzatának életébe?

Minden akkor kezdődött, amikor néhány fiatalal közösen megalakítottuk a Szébb Tardoskeddért társulást. Első jelentős eseményünk, amelyet megszerveztünk a Csábi tó és környékének rendbe tétele volt önkéntes alapon. Mi kezdeményeztük a karácsonyi jótékonyági gyűjtéseket a nehéz helyzetben élők és betegek számára. Az elmúlt évek alatt közel 15 000 € gyűjtöttünk össze a karácsonyi vásárok során. 2010-ben úgy döntöttünk, megmérettetjük magunkat az önkormányzati választásokon a HÍD polgári párt színeiben. Polgármesternek Tóth Mariánt választották a lakosok, és több jelöltünk lett képviselő, köztük én is. Nagy megtiszteltetés volt számomra, amikor a választások után a polgármester úr felkért az alpolgármesteri tisztség betöltésére. Meglepetés volt ez számomra, mivel azelőtt mint vállalkozó és étteremvezető teljesen más szektorban dolgoztam. Igen, ez immár a 4. választási ciklus, amelyben a polgármester urat helyettesítem a hivatali ügyintézésben, amennyiben nem tud jelen lenni, és képviselem Tardoskeddet a községi és egyéb rendezvényeken.

Mivel pedagógiai szakközépiskolát végzettem, a mai napig nagyon közel áll hozzám a gyerekekkel való munka, a szociális érzék, főleg a nyugdíjasokkal kapcsolatos dolgok. Ezért is hoztuk létre a Felnőtt napközi otthont Tardoskedden. Mi érdeklődtünk Nyitrán és jártunk utána mindennek, hogy aztán megnyithassuk az intézményt. Minden jól alakult, de a covid megtette a hatását, és minden megváltozott. Csökkent az érdeklődés az otthon iránt, majd egy idő után kénytelenek voltunk bezárni. Ahogyan már említettem, nagyon fontosak számomra a gyerekek, és minden, ami velük kapcsolatos. Többek között ezért is szerveztünk több alkalommal Tökfesztivált, ahol nem csak a gyerekek, de a szülők is jól szórakoztak. Nem feledkezhetek meg a faluházban megrendezésre

kerülő nyári táborokról sem. Ezzel is próbálunk segíteni a kisgyermekes szülőknek.

Az elmúlt 13 évben főleg a szociális, kulturális és pénzügyi szférában tevékenykedtem. Ezek azok a területek, amelyek a leginkább közel állnak hozzám. A bizottságokban való munkám során mindig

igyekeztem a lakosok nevében szólni, és segíteni nekik. Hasonlóképpen igyekszem tolmácsolni a tardoskeddiek kéréseit, észrevételeit a képviselő-testületi üléseken is. Öröm számomra, hogy képviselő kollégá-

immal általában egy véleményen vagyunk, mindent meg tudunk beszélni, és észszerű döntéseket hozunk. A jelenlegi önkormányzat egyik fő prioritása egy új magyar óvoda és bölcsőde felépítése, amelyre nagy szükség lenne Tardoskedden. Minden erőnkkel azon vagyunk, hogy ez megvalósuljon.

Mire vagyok a legbüszkébb? A már említett felnőtt napközi otthon mellett arra, hogy sikerült felépíteni a régóta várt kultúrházat, mégpedig a koronavírus járvány idején. Büszke vagyok arra, hogy Tardoskedden sok-sok rendezvény zajlik, és mindenki megtalálja a számára legkedvesebbet. Legyen szó a Szent István Napokról, koncertekről, kulturális rendezvényekről, karácsonyi vásárról, Névadóról, a jubiláns szépkorúak megünnepléséről és még sorolhatnám. Valóban nagyon széles a programok és a lehetőségek skálája.

Ami a jövőbeli terveket illeti, szociális téren még lehetne lépéseket tenni. Például bizonyára sokan örülnének egy nyugdíjas otthonnak vagy lakásoknak fiatal családok részére. A jövő majd megmutatja, mit sikerül megvalósítani, mivel a jelenlegi helyzet egyáltalán nem rózsás. Nem marad más hátra, csak reménykedni a jövőben.

Mindenkinek kellemes karácsonyi ünnepeket és békés, boldog új évet kívánok!

Halász Gabriella
alpolgármester

Készítette: Buda Bella Napsugár,
4 éves, Magyar óvoda

Ing. Marián Tóth, MBA
polgármester

Képviselői sarok

Folytatjuk a képviselő-testület új tagjainak bemutatását. Ezúttal Birkus Lórántot kérdeztük eddigi tevékenységéről, tapasztalatairól, terveiről.

Már több mint egy éve tevékenykedik községi képviselőként. Milyenek az eddigi benyomásai erről a munkáról, a képviselő-testületről?

Először is szeretném megköszönni a lakosok eddigi bizalmát. Remélem, nem fognak csalódní a munkámban.

Bevallom, a képviselői munka fogalma nem idegen számomra, családjamban én vagyok már a harmadik, aki a község lakosainak érdekében dolgozik. Ezenkívül évek óta tagja vagyok a válságstábnak. Ez a terület már ismertebb számomra, itt már biztosabban dolgozom. A képviselői tevékenység sok háttér-munkával jár, amelyeket a „nézők”, a lakosok nem láthatnak az élő közvetítések során. Ezekkel most ismerkedem bővebben. A bizottságok munkája, a lakossági panaszok, kérelmek, a mindennapi problémák megoldása, ezek mind-mind új dolgok a számomra. A testület nagyobb része már összeszokott „csapat”, többéves tapasztalattal rendelkeznek, mi újak, próbálunk beilleszkedni, és közös nevezőt találni a képviselő kollégákkal, kolléganőkkel, ill. a községi hivatalban dolgozó munkatársakkal.

Évtizedekkel ezelőtt az édesapja és a nővére is tagja volt a képviselő-testületnek. Mondhatjuk, hogy ez családi hagyomány Önöknél?

Nem nevezném éppen családi hagyománynak. Inkább fogalmazunk úgy, hogy mi „Pecúkok” hevesebb vérmérsékletűek vagyunk. Szeretünk javítani azon, amin lehet, és ha sikerül, akkor a jót megtartani, ill. továbbadni másoknak is. Erre törekedett az édesapám, a nővérem, és erre törekszem jó magam is. Ha tudok, és a lehetőségeim megengedik, igyekszek segíteni másokon, jobb irányba terelni a dolgokat. Többek között ezért is lettem önkéntes tűzoltó. Ha véget ér a mandátumom, az emberek majd eldöntik, mi az, amin javítottam, mi az, amiben segítettem falunk lakosainak.

Melyek azok a dolgok, területek, amelyek a leginkább foglalkoztatják képviselőként? Mire igyekszik fókuszálni?

Önkéntes tűzoltói munkámból kifolyólag észleltem, hogy sok gondot okoz Tardoskedden a belvíz, főleg tavasszal. Ezt részben a vízelvezető rendszerek eldugulása okoz. Ezért nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a karbantartásukra. Gyakran vagyok terepszemlén a közhasznú vállalat munkásaival és a tűzoltó kollégáimmal, akikkel igyekszünk önerőből megoldani ezeket a problémákat. De sajnos, némely esetben ez nagyon nehéz és anyagilag költséges. Ezért ezúton szeretném megkérni lakosainkat, hogy a házaik, otthonaik előtt évente legalább 2-3 alkalommal takarítsák ki a vízelvezetőket. Ezzel sok gondtól és bajtól mentik meg nem csak saját magukat, de a szomszédaikat

is. Ösztönözzük egymást! Egy kis baráti beszélgetés, segítség munka közben hasznos időtöltés. Csak egy kis odafigyelés kell, semmi más.

Több tisztséget is betölt, tagja a környezetvédelmi és építési bizottságnak, a Községi Szolgáltatások kft. felügyeleti tanácsának és nem utolsósorban Ön az Önkéntes Tűzoltó Egyesület elnöke. Melyik tevékenység áll a legközelebb Önhöz?

Több mint 15 éve vagyok tagja a tardoskeddi Önkéntes Tűzoltó Egyesületnek. Ez áll hozzám a legközelebb. Manapság nem arról szól ez a hivatás – mert bátran nevezhetjük annak – mint azt a vígjátékokban látjuk, ahol az önkéntes tűzoltók kannákkal, locsolókkal, történelmi felszereléssel szórakozóhelyekről, kocsmákból szaladnak menteni a menthetőket. Ez már a múlt. Ma előírás a védőfelszerelés, a megfelelő iskoláztatás és a zéró alkoholfogyasztás. Ezek nélkül nem lehet kivonulni, és tüzet oltani. 2017-ben, amikor elvállaltam az elnöki posztot, a legfőbb célom az volt, hogy minél több iskolázott, önkéntes tűzoltónk legyen profi felszereléssel. A tűzoltó szertárban legyen elfogadható berendezés, nem csak a vendégek számára, ahol a bevetések után kulturált körülmények között tudjuk megvitatni a bevetés menetét. A locsolókocsik, a felszerelés állandó készletben tartása, a szakmai fejlődések, jelentések mind – mind rengeteg dokumentációs munkát igényelnek. Akárcsak a csapat gyakorlati felkészítése, amely szintén része tűzoltóink életének. Mindezek ellenére őszintén mondom, nagyon szeretem ezt csinálni. Amikor egy-egy riasztásról fáradtan visszatérve leülünk a bajtársakkal, lélekben feltöltődöm. Új erőt ad az érzés, hogy megint tudtunk, vagy legalább megpróbáltunk segíteni embertársainkon. Ez az érzés felbecsülhetetlen. S ha már itt tartunk, szeretném megemlíteni, hogy a fűtés szezon közepén vagyunk, ezért kérem a lakosokat, hogy tartsák be a tűzvédelmi előírásokat. Karácsony táján többen begyűjtanak a kandallókba, sokszor csak a hangulat kedvéért. Ne feledjük azonban szakemberrel ellenőriztetni a kéményeket, fűtőtesteket, kazánokat, hogy ne legyen kellemetlen meglepetésben részük. Szereltessenek be szén-monoxid és füstérzékelőt. Ezek használatával ugyanis nagy mértékben megelőzhetőek a háztűzek, szén-monoxid vagy füstmérgezés. A karácsonyi díszkivilágítást és ellenőrizzük le, és az előírásoknak megfelelően használjuk. Sok problémától kíméljük meg magunkat és családjainkat. Vigyázzunk egymásra, értékeinkre!

Nem egyszerű világot élünk, a pénzügyi nehézségek minden szektort érintenek, többek között az önkormányzatokat is. Hogyan látja a mostani helyzetet? Van ebből kiút?

Nem vagyok közgazdász, a pénzügyi kérdések nem a szakterületem, viszont hétköznapi emberként én is megélem az energiaválságot. Van ebből kiút? Jó kérdés. Szerintem az ésszerű energia spórolás, a hulladék szelektálása segíthet valamilyen szinten. Bizom benne, hogy az önkormányzat pénzügyi bizottságának döntései, javaslati megtartják vagy javítják falunk működését és fejlődését.

Mivel bíztatná lakosainkat az új évben?

Mit is kívánhatnék az ünnepek közeledtével? Áldott, békés, szeretetben, meghittsággal, de legfőképp szereteteink körében eltöltött karácsonyi ünnepeket kívánok. Az új évben pedig sok erőt, egészséget. Kezdje mindenki pozitívan a 2024-es esztendőt!

Bračo Szilvia

Új építkezési törvény 2024-ben

Szlovákiában jelenleg a 1976-ban elfogadott, az 50/1976-os számú az építkezési tervezésről és az építési rendről szóló törvény van érvényben. A jogszabály az évtizedek alatt többször volt módosítva, ennek ellenére idejétmúlt, nem rugalmas és eléggé bonyolult folyamatok összesége. Ezt a régi építkezési törvényt jelenleg két teljesen új jogi előírás helyettesíti, mégpedig a építkezési törvény és az építkezés tervezési törvény.

2024. április 1-én várhatóan új törvény lép hatályba, mégpedig a 201/2022-es számú építkezési törvény, melynek elsődleges célja az előző törvény hiányosságainak kiküszöbölése, valamint a jelenlegi társadalmi igények törvényre emelése. Az új törvény az építészeti dokumentáció digitalizálására helyezi a hangsúlyt, ami annyit jelent, hogy az érintett szervek az állásfoglalásaikat elektronikus úton adják majd ki, ezáltal csökken az építkezésekkel kapcsolatos adminisztrációs leterheltség. Az új jogi előírásoknak köszönhetően a jövőben egyszerűsödnie és hatékonyabbnak kellene lennie az építkezési engedélyeztetéseknek, azok digitalizációjának, de szigorodnak az engedély nélküli építmények, az ún. „fekete építményekkel” kapcsolatos eljárások.

A jelenlegi és a várható új törvény értelmében **engedély nélküli építmény vagy engedély nélküli építkezési munkát** minden olyan építkezési munka, amely:

- bejelentés nélkül vagy a bejelentéssel nem összhangban valósul meg,

- építkezési engedély nélkül vagy azzal nem összhangban valósul meg, amennyiben egyszerű építményről van szó és amennyiben szükséges az építmény projektjének hitelesítése,

- az építmény projektjének hitelesítése nélkül vagy azzal nem összhangban valósul meg.

Ezek alapján tehát fekete építmény minden olyan építmény, amely az építkezéshez szükséges engedélyeztetés nélkül épült, azaz nem engedélyezett építkezési munkával.

A jelenleg még érvényben lévő 50/1976-os számú építkezési törvény értelmében a fekete építményeket még lehet utólag engedélyeztetni a még hatályban lévő **utólagos engedélyeztetési eljárással**. Ez egy olyan eljárás, amelyet csak az illetékes hivatal indíthat el az építkező által benyújtott kérelem alapján vagy az építésügyi hivatal kezdeményezésére, amennyiben a hivatal tudomást szerez arról, hogy az építményre nem volt kiadva engedély vagy nem a jóváhagyott terv alapján épült. Ilyen esetekben az építésügyi hivatal felszólítja az építkezőt, hogy a megadott időn belül adjon igazolást arról, hogy az utólagos engedélyeztetés nem ellenkezik a közérdekkel.

Sokan azt gondolják, hogy ha egyszerű építményről van szó, elég csak erről hivatalos bejelentést tenni. Azonban annak ellenére, hogy az épület az egyszerű építmény bejelentésére vonatkozó valamennyi jogszabályi feltételnek megfelelő, „legalizálása” csak utólagos engedélyeztetéssel lehetséges. Ha tehát a lakos úgy dönt, hogy kérelmezni szeretné az utólagos engedélyeztetést, az írásos kérelmet a következő mellékletekkel együtt kell

beadni az építésügyi hivatalba:

- Bejelentés az engedély nélküli építményről,
- Kérelem utólagos építkezési engedélyeztetésre az építkezési tervezésről és az építési rendről szóló 50/1976-os számú törvény 88a § értelmében,

- Tulajdonjogi viszonyokat igazoló dokumentumok a kataszteri térkép fénymásolatával együtt,

- az építkezés leírását tartalmazó projekt dokumentáció 2 példányban,

- Állásfoglalások, beleegyezések, határozatok arról, hogy az építmény nem ütközik közérdekbe (pl. bírósági határozatok, a földhivatal állásfoglalása),

- Igazolás az építkezési illeték kifizetéséről – háromszoros illeték a közigazgatási illetékekről szóló 145/1995-ös számú törvény 60. melléklete értelmében.

Az építésügyi hivatal az utólagos engedélyeztetési határozatban engedélyezi a már elvégzett építkezési munkálatokat, és meghatározza az építkezés befejezésének feltételeit vagy elrendeli a már meglévő épület javítását. Amennyiben az utólagos engedélyeztetési eljárásnál felmerül, hogy az építmény közérdekbe ütközik vagy az építkező nem teljesíti a határozatban lévő feltételeket, az építésügyi hivatal elrendeli az építmény/épület lebontását.

Miért szükséges a fekete építmények engedélyeztetése?

Ha például jelzálog hitelt szeretnének igényelni, a hitel biztosító csak saját tulajdonú ingatlan lehet, pl. családi ház és egyéb épület a tulajdonunkban lévő telken. Amennyiben a telken engedély nélküli építmény van, a bank erről tudomást szerez a felértékelés, az építkezési engedélyek és tulajdonlap ellenőrzése során. Ilyen építmények nem képezhetik a jelzáloghitel biztosítékát. Hasonló eset az ingatlan eladása. A legtöbb esetben ugyanis a vevő jelzálog hitel útján szeretne ingatlant vásárolni, és a felértékelés során kiderül számára (sokszor az eladó számára is csak akkor), hogy fekete építményről van szó.

Mi változik 2024. április 1. után a fekete építmények elrendezésével kapcsolatban?

A fekete építményekre, amelyek az új törvény hatályba lépése előtt, tehát 2024. április 1-je előtt épültek új szabályok lesznek érvényesek. Ezekről a szabályokról lakosainkat időben informálni fogjuk, ugyanis a szlovák kormány Programnyilatkozatában már bejelentette, hogy az új törvényt át kell dolgozni. Jelenleg még nem tudni, milyen konkrét változásokról van szó.

Bővebb információkat az utólagos engedélyeztetéssel kapcsolatban a községi hivatal 7. számú irodájában kaphatnak.

Mgr. Tóth Éva

A község új részlegének tevékenységei

Idén változás történt a közhasznú vállalat háza táján. A képviselő-testület 2023. június 15-én elfogadott határozatai értelmében 2023. június 30-i dátummal megszűnt a közhasznú vállalat mint járulékos társulás, és 2023. július 1-től a község új részlegeként működik tovább. Mit jelent ez? Erről kérdeztük **Haluzs Szilveszter** részlegvezetőt.

„Fizikai értelemben nem történt nagy változás, továbbra is azokat a feladatokat végezzük el, mint idáig. Tehát minden, ami a község mindennapi életét segíti, javítja. A különféle javítási és karbantartási munkálatoktól kezdve a hulladék elszállításán át egészen az építkezési és kőművesi munkákig, mindent elvégzünk, amire a községnek szüksége van. Az említett változás inkább a részleget érintő adminisztrációt és a költségvetést érinti.

A Csábi-tó környékének és a Gesztenye sori kistemetőnek a rendbetétele az EPH alapítvány támogatásával valósult meg.

Amióta ez év januárjában átvettem a vállalat vezetését ugyanolyan lendülettel folytattuk a munkát, mint azelőtt. Néhány nagyobb dolgot kiemelnék, amivel az elmúlt hónapokban foglalkoztunk. Ilyen volt tavasszal a termálfürdő medencéinek és a pihenő ágyaknak a teljeskörű felújítása. Nyáron a Putnoki tónál lévő vízvezető rendszert cseréltük ki, és a salakpálya mögötti tó és csőrendszer kitisztításával foglalkoztunk. A sportpályán található hirdető épületét szintén kulturáltabbá tettük, szigetelés, felújítás zajlott, akárcsak az iskola tornatermeiben, és a hozzájuk tartozó folyosókon, helyiségekben, ahol ugyancsak szükség volt a felújításra. A Relax centrumban tetőszigetelést, festést végeztünk, ill. új ajtókat szereltünk fel. Az elmúlt hónapokban községünk több utcájában építettünk és javítottuk a járdákat, aszfaltoztuk és betonoztuk a közutainkat. Részlegünknek köszönhetően új járda épült a temetőben is. Bár már régóta nem működik a vasúti volt hulladéktelep, de azért karbantartást igényel, rendszeresen kaszálni kell. Ősszel a Csábi-tó környékét és a Gesztenye sori kistemetőt tettük rendbe egy sikeres pályázatnak köszönhetően. Többféle munkát kellett itt elvégezni. Mivel a temető egyes részei teljesen be voltak nőve fákkal, bokrokkal, első lépésben ezeket kellett eltávolítanunk. Az idők során, több sír megrongálódott, eldőlt, így ezeket is helyreállítottuk. Járdát építettünk, a talajmunkálatok után fűvesítettük a területet, több fa is kiültetésre kerül, és padokat is helyezünk majd itt el. Továbbá a Csábi tavon, miután a tó medre és környéke is ki lett tisztítva, egy móló is ki lett alakítva, melylyel még atraktívabbá szeretnénk tenni ezt a területet. Erre a projektre sikeresen pályáztunk a EPH alapítványnál, akitől 15.000,00 € kaptunk a munkálatok elvégzésére. Mindent megtettünk azért, hogy méltó módon rendbe hozzuk községünk ezen területét is. Úgy érezzük, ez sikerült.

November végén a község karácsonyi díszítésének és kivilágításának fogtunk neki, így december 3-án, advent első vasárnapján már karácsonyváró hangulatban tudtuk meggyújtani az első adventi gyertyát. Az ünnepek után, az új évben tovább folytatjuk tevékenységeinket, amelyek továbbra is a község és lakosaink igényeit szolgálják.”

bsz, bl

Nadácia EPH

A Községi Rendőrség információi

Vigyázzunk az internetes csalókkal!

A Községi Rendőrség arra kéri lakosainkat, hogy legyenek elővigyázatosak, és ne essenek internetes csalók áldozatául, akik a szociális hálózatokon fel tudják törni bárki oldalát, és ott barátnak tüntetik fel magukat azzal a céllal, hogy megszerezzék az egyén bankkártyájának bizalmas adatait.

A rendőrség kiemelten arra kér mindenkit, hogy soha, senkinek ne adják meg a bankkártyákon található adatokat, azaz a számlaszámot, a bankkártya érvényességét, se a bankkártya hátoldalán található CVC-kódot.

Vigyázzunk a pénzünkre, megtakarításunkra online is!

ÁLLÁSHIRDETÉS

KÖZSÉGI RENDŐRI MUNKAKÖR BETÖLTÉSÉRE

Tardoskedd Község a 552/ 2003-as számú a KÖZALKALMAZOTTI MUNKAVÉGZÉSRŐL szóló törvény 6 § 1 bekezdése értelmében állást hirdet községi rendőri munkakör betöltésére.

A munkakör betöltéséhez szükséges kvalifikációs és speciális feltételek:

- középfokú vagy teljes középfokú szakmai végzettség,
- szervezőképesség, a munkafeladatok precíz és pontos elvégzése, megbízhatóság, rugalmasság, kommunikatív készség, feddhetetlenség,
- fizikai, szellemi és szakmai munkavégző képesség az 564/1991-es számú a községi rendőrségről szóló törvény 5 § 2 bekezdése értelmében,
- B típusú gépjárművezetői engedély,
- felhasználó szintű számítógépes ismeretek.

Munkakör:

Munkavégzés az 564/1991-es számú a községi rendőrségről szóló törvény 3 § értelmében.

Munkavégzés helye:

Tardoskedd Község - Községi Rendőrség
Újvári út 56, 941 10 Tardoskedd

NOVEMBERI ELŐADÁSOK A KULTÚRHÁZBAN

Kakukktojás II

Novemberben felpeszűlt Tardoskedd kulturális élete. Sok egyéb rendezvény mellett megvalósult az „Ifjú Szívek Táncszínház vendégszereplése” is, melyre községünk sikeresen pályázott a Kisebbségi Kulturális Alapnál.

Az Ifjú Szívek Táncszínház, a szlovákiai magyar folklór- és kulturális élet meghatározó társulatának a Kakukktojás II c. előadása 2023. november 9-én került bemutatásra a tardoskeddi kultúrházban. Az előadás tisztelgés a magyar animáció nagyjai előtt, ahol az auten-

tikus néptáncos és népzenei környezetben kakukktojásként bukannak fel nem várt tánc, illetve zenei részek, jól ismert dallamok, a múlt század magyar rajzfilmszlágerei. A fergeteges előadást óriási tapsal jutalmazta a közönség, és reméljük még sokszor láthatunk községünkben hasonló sikeres táncelőadást!

Örökség

Mivel községünkben az elmúlt években felépült kultúrház lehetővé teszi a nagyobb színházi előadások bemutatását, megpróbáltunk anyagi háttérrel biztosítani és támogatást igényeltünk a Kisebbségi Kulturális Alaptól. A pályázat fő célja a magyar nemzetiségi kultúra ápolása, egy szlovákiai magyar színház bemutatkozása községünkben.

2023. november 22-én a komáromi Jókai Színház társulata előadta az Örökség című darabot, mely 2020-ban elnyerte a legjobb magyar dráma címet. A darab szerzője, Schwetche Mihály egy aktuális és érzékeny témát dolgozott fel, melyben nem megoldásokat kínál, annál inkább kérdéseket tesz fel, s

gondolkodásra kényserít a nézőt a helyes választ, utat keresve. A fantasztikus színészi alakítások feledtették a nézőkkel a darab szomorú témáját, a könnycseppek gyorsan felszáradtak a hosszas tapsviharban. Köszönjük az elgondolkodtató, igényes előadást!

Borbély Lívia

Megvalósult a Kisebbségi Kulturális Alap anyagi támogatásával

REALIZOVANÉ S FINANČNOU
PODPOROU FONDU NA PODPORU
KULTÚRY NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN

Bálok 2024

- Január 27.** A CSEMADOK Helyi Alapszervezetének batyubálja
- Február 3.** A Jan Amos Komenský Alapiskola Szülők-Pedagógusok- Iskolabarátok bálja
- Február 10.** A Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskol Szülők - Pedagógusok - Iskolabarátok bálja
- Február 13.** A Nyugdíjasklub teadélutánja
- Február 16.** A vasutasok Zászló Egyesületének bálja
- Február 17.** Az önkéntes véradók táncmulatsága

Meghívó

A SZEMERÉNYI KÁROLY MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ALAPISKOLA MELLETT MŰKÖDŐ SZÜLŐI SZÖVETSÉG AZ ISKOLA VEZETŐSÉGÉVEL KARÓLTVE NAGY TISZTELETTTEL MEGHÍV MINDEN SZÓRAKOZNI VÁGYÓT AZ ÉVI

Farsangi Bálra,

MELYRE 2024. FEBRUÁR 10-ÉN (SZOMBATON)
KERÜL SOR A KULTÚRHÁZBAN.

KEZDÉS: 19:00

A TALPALÁVALÓT AZ ATLANTIC ZENEKAR SZOLGÁLTATJA,
AZ ÍZLETES VACSORÁRÓL A KELLY ÉTTEREM GONDOSKODIK.

JEGYÁR: 1 SZEMÉLYRE: 35 €, AMELY TARTALMAZZA AZ APERITÍVET, VACSORÁT, ÉJFÉLI MENÜT,
BORT, ÜDÍTŐT ÉS A KÁVÉT.
PARTY BUSZ BIZTOSÍTVÁ.

Asztalfoglalás az iskolában és Braço Szilviánál a

Községi Hivatalban.

A FELAJÁNLÁSÁT A TOMBOLÁBA SZÍVESEN FOGADJUK!

30 éves a ROZMARING DALKÖR

A tardoskeddi Nyugdíjas Klub mellett működő Rozmaring Dalkör 2023.9.9-én ünnepelte megalakulásának 30. évfordulóját. Nagy izgalommal készültünk erre az eseményre, hiszen méltóképpen szeretnénk megünnepelni azokkal, akik fontosak nekünk.

Nagy öröm volt számunkra, hogy elfogadta meghívásunkat Mgr. Hegyi Olga a Rozmaring énekkar alapító tagja és kórusvezetője. Az alapító tagok közül sajnos csak páran tudtak eljönni, Mojzes Gizella, Morvai Anna, Mikóczy Magdolna és Buják Zsuzsanna.

Meghívást kaptak községünk elöljárói, valamint lehetőséget kaptak a Nyugdíjas Klub tagjai is, hogy velünk ünnepeljenek. Meghívtunk két dalos csoportot a Tatabánya-Bánhidai Szlovák Kisebbségi Dalkört és a Bonyhádi Felvidékiek Kórusát, akikkel már hosszú éves baráti kapcsolat köt össze bennünket. Minden csoport adott egy kis ízelítőt az évek alatt összegyűjtött dalai-ból. Meglepetés vendégünk, Farkas Béla tárogatón a „Hazám, hazám” című dallal könnyeket csalt a közönség szemébe. Fínálén a három csoport közösen elénekelte az „Azért vannak a jóbarátok” című dalt. Sok pozitív visszajelzést kaptunk, ennél jobban nem is sikerülhetett volna ez a felejthetetlen délután. Köszönjük valamennyi polgármesternek és az önkormányzat tagjainak, akik a 30 év alatt segítették a Rozmaring Dalkör munkáját.

Visszatekintés a 30 évre

1993-ban a tardoskeddi Nyugdíjas Klub vezetősége javasolta, hogy alakuljon egy asszony kórus, akik a nyugdíjas tagokat fogják szórakoztatni. Felkérték Hegyi Olga zenepedagógust, hogy vállalja el a kórus vezetését. Első megszólításra jelentkezett is 11 nő, és még az év március 11-én volt az első fellépésük a Hősök szobránál a hábruban elesettek emlékére. A későbbiekben csatlakoztak a csoporthoz dalolni szerető újabb nők és férfiak is. Mivel vegyes kórus lettek, Fialka Erzsébet javaslatára

a Rozmaring énekkar nevet választották. Az első külföldi fellépésük a környei sörfesztiválon volt, ahol baráti kapcsolat alakult a környei Pávakör tagjaival. A „Rozmaringok” 1994-ben vidám, fergeteges jó hangulatú teadélután szerveztek a nyugdíjas tagoknak.

Ezt követte az anyák napi ünnepség, ahol az édesanyákat köszöntötték oda illő műsorral, októberben pedig az idősek hónapja alkalmából egy órás műsorral szórakoztatták falunk 70,80,90 éves jubiláló tagjait. Ezt a három nagyszabású ünnepséget minden évben megtartották.

A Rozmaring énekkar nagyon sok helyen fellépett, baráti kapcsolatok szövődtek többek között a Nagyatádi Őszi Napfény Nyugdíjas énekkarral, a Környei Német Nemzetiségi dalkörrel, a Tatabánya-Bánhidai Szlovák Kisebbségi dalkörrel, a Bonyhádi Felvidékiek Kórusával, és a Szákszendi Nyugdíjas klubbal. Húsz év után, sajnos az alapító tagok közül 9-en egészségi okok miatt elköszöntek az énekkartól. Ez a bűvös kis csapat nagyon beleváló, szórakoztatni szerető emberekből állt, akikről nagyon sokat tanultunk mi, akik később csatlakoztunk a csoporthoz.

2013-ban én vettem át a csoport vezetését és mivel nem volt kórus vezetőnk, ezért Rozmaring Dalkör néven folytatjuk azt, amit az alapító tagok elkezdtek. A három nagyszabású ünnepséget mi is minden évben megrendezzük - így szórakoztatjuk nyugdíjas tagjainkat - , és minden felkérésnek, ahová hívnak eleget teszünk. Köszönöm a dalkör tagjainak, hogy minden héten kétszer eljönnek a próbákra, és odaadóan készülnek a fellépésekre. Remélem, csatlakoznak hozzánk fiatalabb nyugdíjasaink, és ők viszik majd tovább a fáklyát, s így a Rozmaring megünnepelheti az 50. évfordulót is.

Ezúton kívánok a 15 fős Rozmaring Dalkör tagjainak jó erőt, egészséget és kitartást a további évekhez.

Puskás Mária

Gratulálunk a jubilánsoknak!

A 90 éves Bara Mária Ilona

A 80 éves tardoskeddi jubilánsook

A Magyar Óvoda számára igazán izgalmasan kezdődött a 2023-as tanév. Sokat tanakodtunk, milyen nevet kapjon az idei csoportunk. Voltunk már napocskák, halacszkák, méhecskék, majd hosszas gondolkodás után úgy döntöttünk, idén a katicákat fogjuk képviselni, így szeptember 4-én megnyitottunk kapuinkat a kis katicáink előtt. Mindemellett új munkaerőt is köszönthettünk: Kriszti nénit, aki takarító néniként vigyáz óvodánk tisztaságára, s akit a gyermekek nagyon hamar megkedveltek.

Minden iskolai év elején elvégzünk egy ún. diagnosztikai tesztet, ami alapján felmérjük a gyermekek egyéni képességeit, készségeit, így képet kapunk arról, miben kell fejlődniük, mely hiányszorosságokra kell hangsúlyt fektetnünk, hogy a tanév végéig elérjék azt a szintet, ami korukhoz és érettségükhöz szükséges. Az ilyen diagnosztikákkal kapcsolatosan az óvónők folyamatosan járnak iskolázásokra, továbbképzésekre, hogy új módszereket tanuljanak és használhassák fel munkájuk során.

Nagy figyelmet fordítunk arra, hogy minden gyereknek a saját képességeihez mért tevékenységet tervezzünk. Mivel nincs két egyforma fejlettségű és képességű gyerek, a tevékenységeket úgy alakítjuk, hogy mindenki saját magához mérten teljesíteni tudjon, képességeik és kreativitásuk fejlődjön, közben játékosan

A kis katicák mindennapjai

tanuljanak, művelődjenek. Mindemellett fontos számunkra, hogy elfogadóvá, segítőkésszé, magabiztossá váljanak, így ebben a szellemiségben folyik nálunk a nevelés. Szerencsénkre a szülők rendkívül együttműködőek, szükség esetén sok mindenben segítenek, amiért hálásak vagyunk. Sokan gondolják azt, hogy az óvoda egyfajta gyermekmegőrző, ahol reggeltől délutánig folyik a játék. Valójában sokkal többről szól: a gyermekek itt tanulják

meg, hogyan kell közösségben viselkedni, megtanulnak osztózodni, csoportban játszani. Sokan itt tanulnak meg olyan hétköznapi dolgokat, mint az evőeszközök használata, itt hagyják el a pelust, szoknak le a „duduról”, itt sajátítják el a ruhák összehajtogatásának és kifordításának csínját-bínját, megtanulják az „igen, kérem, köszönöm” szavak használatát, nem beszélve mindarról, amit az óvoda egyébként is ad az iskolához való felkészülésben. Valójában ezért is mondják, hogy a pedagógusi pálya nem munka, hanem hivatás: nem csak tanítunk, de nevelünk, motiválunk, bátorítunk, példát mutatunk, és egy kicsit „pótszülő” is vagyunk.

Ezennel engedjék meg, hogy kellemes karácsonyi ünnepek és békés, boldog új évet kívánjanak minden kedves olvasónak a Magyar Óvoda tagjai!

Az óvoda pedagógusai

Újabb sikeres tanévkezdés

Óvodánk szeptemberben újra megnyitotta kapuit a már óvodás, illetve az óvodakezdő gyermekek számára. A gyermekek a nyári szünet után élménybeszámolókkal érkeztek. Sokat meséltek, és szeretettel fogadták az óvónőket, valamint a barátait. Természetesen a szülőkkel a nyár folyamán is tartottuk a kapcsolatot - információk átadása révén, illetve próbáltunk segíteni, tanácsokkal ellátni azokat a szülőket, akiknek a gyermekei új óvodásként kezdték meg a tanévet.

Kiscsoportosainkat egy felújított és bővített csoportszoba várta, amelyet festetések, javítások, új bútorok és berendezési tárgyak tettek még barátságosabbá, otthonosabbá. A berendezés a gyermekek játékainak elhelyezését, jól láthatóságát, hozzáférhetőségét szolgálja. A sokszínű, választékos játékok természetbarát anyagból készültek, amelyek megfelelő számban biztosítják a gyermeki személyiség kibontakoztatását. A felújítás nagy részét szülői támogatásból, illetve a Szent István Alapítványnak köszönhetően valósítottuk meg. Nagy öröm számunkra, hogy a szülők segítik óvodánk fejlődését. Sokat köszönhetünk a gyermekek javát szolgáló tetteknek, felajánlásoknak, a sok esetben alázatos munkáknak, amelyeket nem csak a szülőktől kapunk, hanem községünk vezetőségétől és a lelkiatyától is. Az ilyen tettek nagyban segítik az óvoda működését, az oktató-nevelési folyamatok színvonalát.

Programunk alapelve a szeretetteljes, biztonságérzetet nyújtó, érzelemben gazdag óvodai élet megteremtése, ahol a gyermekközpontúság úgy jelenik meg, hogy tartást, önállóságot, boldogságot ad a gyermeknek. Óvodapedagógusaink hisznek abban, hogy minden gyermek egyedi, különleges emberi lény, aki szeretetteljes közegben formálható, nevelhető. Nevelési elveinkben szorosan együttműködünk a legközvetlenebb nevelési partnereinkkel: a családdal és az iskolával.

Óvodánk életének keretét adnak ünnepeink, jeles napjaink is, melyek évről-évre visszatérnek és minden évben próbáljuk

felhívni a gyermekek figyelmét egyes világnapokra is. Fontos feladatunk nekünk – pedagógusoknak, az átgondolt, minden részletet jól magába foglaló előkészület. Ez az előfeltétele az ünnepek sikerének, ami nem más, mint a tevékeny várakozás időszaka. Így történt ez a magyar népmese, a posta, vagy az állatok világnapján is. Az idős napja alkalmából megemlékeztünk óvodásaink szépkorú családtagjairól is, amikor a nagyszülőkkel közösen ellátogattunk községünk tájához, hogy a gyermekek betekintést nyerhessenek elődeink életébe. A decemberi hónap során bevezetjük óvodásainkat az adventi, Szent Miklós, karácsonyi várakozás és ajándékozás, jószág örömeibe, amelynek hangulata teljes egészében járja át az óvodánkat. Fontos számunkra, hogy olyan környezetben neveljük óvodásainkat, amelyben a gyermeki személyiségüket tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezi. Minden kedves Olvasónak kívánjuk, hogy meghitt, szeretetteljes légkörben ünnepeljenek. Jó emberek és ételek társaságában mélyen éljék át a karácsonyi ünnep lényegét vagyis Jézus, Isten fia születésére való emlékeztést.

*Mgr. Spevák Bencze Michaela
Szent István Óvoda igazgatónője*

A SZEMERÉNYI KÁROLY MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ALAPISKOLA ÉLETÉBŐL

Sárkány eregetés

Az egészséges táplálkozás világnapja

A Magyar Mezőgazdasági Múzeumban

Elsőseink a Mikulással

Az ógyallai csillagvizsgálóban

Futás az egészségért

Emlékezés elhunyt pedagógusainkra

Honvédelmi nap

Őszi kiállítás

Imádkozás a békéért és a világ egységéért

Osztálytalálkozó 40 év után

Novemberben örömmel értesültem a jó hírről, hogy osztályom ügyes szervezői osztálytalálkozóra hívtak a közösen eltöltött évek emlékére. November 12-én kíváncsian hallgattuk egymás beszámolóit, ki rövidebbre, ki hosszabbra fogva mesélt. Miután mindenki a mondókája végére ért, jóleső érzéssel tudatosítottam, hogy valamennyi volt diákom megtalálta a maga boldogságát, tisztelet övezi mindannyiukat.

Felnőtt korban visszaemlékezni a diákkori csibészségekre, eseményekre – egy olyan színes összképet ad, ami mindent felülmúl. Általában ugyanis mindenki máshogy és másként emlékezik egy-egy eseményre, történésre, kirándulásra. Olyankor az ember saját magáról is megtudhat valami újat. Főleg, ha hajnalig tartó jó hangulatban folynak az élménybeszámolók, történetek. Ezen az osztálytalálkozón sok megtörtént eseten derültünk, vigadtunk, visszaemlékezve a bölcs szülőkre is, akiknek nem mindig referáltak „hitelesen” a szokásos napi kérdésekre: „Na, mi volt a suliban?”. Valószínűleg otthon a valóságot még

megtetőzték volna szokásos „atyai szigorral és anyai dörgedéssel is.”

Hallgatva a derűs elbeszéléseket, látva azt a sok-sok szeretetet, örömet, amit a találkozó hozott, lélekben megköszöntem a Teremtőnek, hogy e nagyszerű emberek életének egy szakaszában részese lehettem, és taníthattam őket. Mindegyikből talpig becsületes, példamutató, odaadó felnőtt lett.

Remélve, hogy az elkövetkező találkozóon ugyanilyen létszámban újból találkozhatunk maradok tisztelettel és szeretettel:

Mgr. Tóth Mária osztályfőnök

Búcsúzóul

*„Szomorúan zúg a szél,
csendről, nyugalomról beszél.
Valaki elment, elvitt egy álmot,
s magával vitt egy egész világot.”*

Méltósággal viselt betegség után életének 80. évében november 20-án itt hagyott bennünket a Tardoskeddi Magyar Alapiskola volt igazgató helyettese **Száraz József** (1943-2023).

1961-ben végezte el a Pedagógiai Középiskolát Rozsnyón. Tardoskedden 1964-től kezdett tanítani, 1970-1991 között pedig az iskola igazgató helyetteseként működött. Ezt követően évekig töltötte be Udvard község polgármesteri tisztségét. 2000-2006 között a Csemadok országos elnöke volt. Rendkívül jó szervező képessége miatt aktívan bekapcsolódott Nyitra megye önkormányzatának munkájába. Évente megszervezték a „Hazahív a harangszó” címmel a kitelepítettek találkozóját. Haláláig az ottani egyház-tanács tagja és vezetője volt.

2000-ben, iskolánk működésének 50. évfordulójára ezt a testamentumot hagyta ránk az emlékkönyvben: „Őrzője voltam, legyetek őrzői ti is..., mert nem az a magyar, akinek szülei magyarok, hanem az a magyar, ainek a gyermekei is azok.” Erre nevelte szeretettel, becsülettel két gyermekét és unokáit.

Oktató-nevelői munkájáért többször részesült kitüntetésben. Mindenki szerette és tisztelte, mert ő is tengernyi szeretettel - időnként szigorral - tiszta szívvel, odaadással nevelte a diákokat. Tardoskedden nagyon sok tanuló neki köszönheti a téli sportok iránti szeretetét. Évekig oktatta a 7. és 8. osztályosokat a sítanfolyamokon. Mi, tardoskeddiek – diákok, tanárok, szülők és közeli munkatársak – egyaránt megbecsüljük hagyatékát, tisztelettel őrizzük emlékét.

Örök álmát védelmezze, őrizze béke és nyugalom.

Mgr. Tóth Mária

Kegyelemben teljes karácsonyi ünnepeket
és békés, boldog új évet kívánnak

a Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű
Alapiskola diákjai és pedagógusai!

Zuzana Čaputová vendége voltam

Három évvel ezelőtt, 2018-ban telefonon megkeresett a Fórum Kisebbségkutató Intézet munkatársa, Kőrös Zoltán, aki olyan embereket, pontosabban interjúalanyokat kutatott fel, akik átélték és még emlékeznek az 1947-es deportálásokra. Én voltam az egyik tardoskeddi adatközlő.

A kitelepítések idején 9 éves voltam, tehát sok mindenre emlékszem, rengeteg saját csehországi, tachovi élményem, emlékem is van, és hát természetesen nagyon sok mindent hallottam a szüleim elbeszéléseiből, hiszen ez olyan sorsfordító esemény volt, ami még hazatérésünk után is évekig állandó beszédtema volt a családban és a rokonságban. Nem lehetett, nem is tudtam és nem is akartam elfelejteni. Kőrös Zoltán pedig kérdezett. Rendszeresen felhívott telefonon, és egy-másfél órát beszélgettünk, beszéltem. Válaszoltam a kérdéseire, mondtam a saját emlékeimet, ő pedig az egész hanganyagot felvette. Ez az ún. oral history. Az elbeszél történelem. Tardoskedden sem én voltam az egyetlen adatközlő és más magyarok, annak idején a kitelepítéseket elszenvedő falvakban is megkeresték azokat az akkori gyerekeket, akik el akarták, és el tudták mondani, hogy mit élt át és miként élte meg a család a jogfosztottság éveit.

Azóta eltelt 3 év, és én túléltem egy szélütést, a Covidot és egy ebből adódó tüdőembóliát. Több orvos szerint is szinte csoda volt. Szerintem is. Most már tudom, hogy miért. Kőrös Zoltán októberben felhívott telefonon, és elmondta, hogy Pozsonyban a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma Felcserélt otthonok című kiállítása ezeket a történeteket mutatja be. A kiállítást november 14-én, kedden délután meglátogatja Zuzana Čaputová köztársasági elnök, aki tisztelettel és szeretettel várja a valamikori kitelepítetteket. Én is ott lehetek, hát...nem jutottam szóhoz. Olyan

öröm volt, akkora megtiszteltetés, hogy az elnök asszony meghív, hogy találkozhatom vele személyesen és neki is elmondhatom... Csak a lányaim és az unokáim tudták, hiszen még mondani sem mertem senkinek, nehogy valami közbejőjjön, nehogy valami most történjen velem... pedig úgy örültem, hogy kifejezni is alig tudom. Aztán az izgalom, hogy milyen lesz, ki lesz ott, hányan leszünk, mit mondjak, hogyan mondjam, mit vegyek fel, hogy jutok oda.

Minden megoldódott. A köztársasági elnöki irodából felhívott egy kifogástalan magyarsággal beszélő fiatal ember, és mindent egyeztetünk. Az elnök asszony sofőrje jött értem egy elegáns, fekete limuzinnal. Szintén magyar ember. Pozsonyban a bejárat előtt már vártak ránk a múzeum alkalmazottai és az elnök asszony munkatársai és az újságírók. Öten voltunk kitelepítettek: Fehér Miklós (Ekel), Üрге Mária (Zsigárd), Gőgh Erzsébet (Gúta), Pozsonyi Julianna (Vágkirályfa) és én Tardoskeddről. A hatodik résztvevő Restár János farkasdi polgármester volt, aki szintén kitelepített, adatközlő, de egy éve elhunyt édesanyja helyett/nevében jött. Szívélyesen üdvözöltek minket, és bevezettek egy szép terembe, ahol frissítővel kínáltak, majd átkísértek egy nagyobb terembe, ahol kör alakban leültettek. Rövidesen megérkezett Zuzana Čaputová köztársasági elnök asszony. Ugyanolyan elegáns és szép, mint a tévében. Kedvesen, szívélyesen üdvözölt mindannyiunkat. Elmondta, hogy hálás nekünk és örül, hogy eljöttünk, mert ő tőlünk szeretné hallani az akkori élményeinket, és sajnos nem beszél magyarul, de mi nyugodtan mondhatjuk úgy is, mert magától értetődő, hogy itt a tolmács is. Sorra szólaltunk meg, és elmondtuk, hogy mi történt akkor, mi volt a legrosszabb emlékünkhöz és mi a legjobb. Mindig is tud-

tam, de most tudatosult bennem úgy igazán, hogy nekünk, a mi háromtagú családnak milyen hihetetlen szerencsénk volt, hogy akkor Tachovba kerültünk. Mert most a többiek döbbenetes, tragikus véget érő történeteket is elmondtak. Megilletődve, együttérzően és könnyezve hallgattam sorstársaim elbeszéléseit.

Az elnök asszony megköszönte a beszámolókat. Elmondta, hogy nagyon helytelen volt a kollektív bűnösség elve és a szörnyű büntetés. Hozzáfűzte, hogy nagyra értékeli a hazatérésünket és a szülőföld iránti szeretetünket. Nekünk – meghívottaknak – rendkívül jólesett ez a fogadás, az együttérző szavak. Valamennyien úgy éreztük, hogy mindez egyféle kárpótlás a sok jogtalanságért, amit főleg a szüleink szenvedtek el. Úgy éreztük, és egyikünk ki is mondta, hogy édesanyáink nem sírtak volna annyit, ha tudták volna, hogy minket – a gyerekeiket – majd egyszer ilyen fogadásra hív az ország köztársasági elnöke, és ilyen megértéssel hallgat minket. Én a felemelően szép esemény végén tisztelettel adtam át az elnök asszonynak Buda Ferenc Tvrdošovce-Tardoskedd 1945-1949 című, a tardoskeddi kitelepítettekkel foglalkozó könyvét.

A kellemes délután számunkra is felejtethetetlenül szép emlék marad, amiért mindig hálásak leszünk. Egy lélekmelengető találkozás élményével, amelyet nem felejtetek el, amíg csak élek, és egy gyönyörű hortenzia csokorral érkeztem haza.

Csomó Magda

Különleges gyémánt házassági évforduló

**"A boldog házasság egy építmény,
melyet minden nap újra kell építeni."**

(André Maurois, francia író)

A gyémánt, a legkeményebb és legértékesebb drágakő, melynek szépsége a csiszolás minőségétől függ. A 60. házassági évforduló egy olyan házasság szimbóluma, amely - annyi év után - kell, hogy példásan ki legyen csiszolódva. Egy ilyen szilárd kapcsolattal büszkélkedhetnek drága nagyszüleim is, Bogdány Mária (szül. Szpevák) és Bogdány József, akik az idén ünnepelték közös életük 60. évfordulóját. A Bogdány házaspár évfordulója azonban kétszeresen is különleges. 1963. szeptember 28-án ugyanis szokatlan kettős esküvőre került sor a tardoskeddi római katolikus templomban. Egyszerre esküdtek József hűgával, Ladics Magdolnával (szül. Bogdány), aki ugyanazon a napon ment feleségül Ladics Vincéhez. Ráadásul a házaspárok egymás gyermekeinek a keresztszülei.

Nemcsak az életkora (79-86 év) tiszteletreméltó mindkét házaspárnak, hanem ennyi év után a családi viszonyaik is. Egy ideig szomszédok is voltak, és a mai napig látogatják egymást, nagyon szoros a kapcsolatuk. A mai rohanó élettempóban ritkák és csodálatra méltóak az ilyen családi viszonyok. Nem beszélve a kettős gyémánt esküvőről, melyet idén szeptemberben ünnepeltek a házastársak. Községünkben 2023. október 1-jén tartották a jubiláns házaspárok tiszteletére a szentmisét templomunkban. Utána a Bogdány és Ladics házaspárok közös családi ebéd mellett ünnepelték meg a 60 év után felújított eskütételüket.

A hatvan év alatt érthető módon mindkét család bővült. Nem csak gyerekek és unokák érkeztek, de a Ladics család már egy

dédunokával is büszkélkedhet. Nagyon hálás vagyok nagyszüleim és keresztszüleim érett koráért, és megtiszteltetés számomra, hogy megkérdezhettem őket tapasztalatokkal kicsiszolt házasságukról. Arra, hogy mi a titka a „jóban rosszban” együttélésnek. Humorral átszótt közös válaszaik életerejükéről és a kapcsolaton való munkájukról tanúskodnak, mert az állítólag erőfeszítés és kölcsönös tisztelet nélkül nem működik... Íme, a Bogdány és Ladics házaspárnak feltett kérdések és a válaszaik:

Mire emlékeznek legszívesebben az esküvő napjáról?

Az egész nap be volt ütemezve, de örültünk, hogy mint testvérek együtt állhattunk párpainkkal az oltár előtt, és együtt mondhattuk ki a boldogító igent. Ez nagyon különleges volt számunkra. Arra is nagyon szívesen visszaemlékezünk, hogy együtt ünnepeltünk a családdal, szüleinkkel, kedves rokonainkkal.

Jó volt a hangulat és a mulatás a cigány zenekarral. És persze, már tervezhettük a közös jövőt. A terveink hála istennek meg is valósultak.

Mi az ilyen hosszú házasság titkának kulcsa?

Elsősorban a szeretet, tolerancia és a megértés. Ne fekjünk le haraggal, mindent meg tudunk beszélni, és a gondokat együtt megoldani. Nem rögtön elfutni a gondok elől (nevetés). Ha a feleség még ráadásul jó szakácsnő is, úgy még egyszerűbb együtt kibírni (nevetés).

Mit javasolnának a mai ifjú házaspároknak?

Szeressék egymást. Ha van is probléma, legyenek kitaróak, megértőek. Ha néha nem is könnyű, mindent beszéljenek meg együtt harag és veszekedés nélkül, mert az nem old semmit. Fontos a tolerancia, a nélkül nem működik a házasság.

Hrubá Alexandra

Évtizedek óta együtt jóban rosszban

Ezüst-, arany- és gyémántlakodalmas házaspárok

Egy csepp a tengerben

A Jesenskij utca 61-es házszám alatt áll egy régi felújított, két ablakos családi ház. Kívülről sem különleges, több ilyen ház található még községünkben, de mégis más, mint a többi, mert bent titkokat rejt.

A régi, törött sárfalú ház agyagos föld, pelyva, törek döngölésével a 20. század fordulóján épült. Tulajdonosai Balogh János és felesége Vojky Viktória voltak, a mai tulajdonos dédszülei. Ebből a házból lett aztán az 1940-es évek után a Marencsák ház. Itt lakott és élt haláláig a sokak által ismert és megbecsült Marencsák család, az apa Marencsák Vince és az anya Marencsákné szül. Vanya Ilona, akik itt nevelték gyermekeiket, a fiatalon elhunyt Katalint és a ma is jó egészségnek örvendő Gábort. A házat a szülők halála után Gábor és felesége Lúbia örökölték meg, és 2016-ban meg is vásárolták, így szerencsére nem került eladásra. Felújítás, tetőcserepezés, több javítási munkálat után a család gondolt egyet – emlékházzá - szkanzenné alakították át az épületet azzal a céllal, hogy a jelen és jövő fiatalabb nemzedéke megismerje, miként éltek, dolgoztak elődeink a 20. században.

Egy szép őszi napon kíváncsian indultam, hogy megnézzem az emlékházat. A látvány, ami fogadott, teljesen lenyűgözött. Elcsodálkoztam, hogy a mai, gyors, rohanó, számítógépes világban, hogy lehet valakiben ennyi erő, kitartás, tennivágyás és akarat, hogy létrehozzanak ilyen páratlan, nagyszerű gyűjteményt. Ez valóban „Egy csepp a tengerben.”

Mi mindent láttam? Hogyan is képzeljék el az egészet?

A ház kétféle kiállítást mutat be, melyek talán nem függnek szorosan össze, de jól megférnek egymás mellett. Az első rész a hosszú, verandás folyosó a Sörmúzeum – sörrel kapcsolatos tárgyak gazdag gyűjteményét mutatja be. Mindez Gábor több mint 30 éve tartó gyűjtésének eredménye. Órákig el lehetne nézegetni a a polcokon sorakozó megszámlálhatatlan sok ragyogó, tiszta sörös poharat és korsót. De vannak még itt üveg és fém sörös dobozok, üvegek, kamionok, hordók, sörnyitók, alátétek, logók, reklámfények, hamutartók, öngyújtók, terítők és egyéb

más érdekesség a sör világából. Mindezt vásárokon, börséken, ajándékozás vagy csereképpen sikerült a családfőnek beszereznie.

Az első szoba – mint a régi parasztházakban – a tiszta szoba, melyet csak ritkán használtak, főleg ünnepekkor vagy ha

kecse vendég érkezett. A szoba fő berendezése a szekrény, az asztal, a sublót, de itt van a tulipános láda is, amelybe a menyasszony hozományát gyűjtötték és a bölcső, mert az első hetekben itt pihent a „gyerekágyas” asszony a kicsivel. A falakon szentképek, falióra, tükrök, családi képek. Elődeink a nap nagy részét a konyhában töltötték. Itt volt az étkezés, főzés, sütés, ezért itt volt a sporhelt (tűzhely), stelácsi (polcos állvány), kredenc (konyhaszekrény), polcok. Középen az asztal, székek, hokedlik, a sarokban a vízpad a

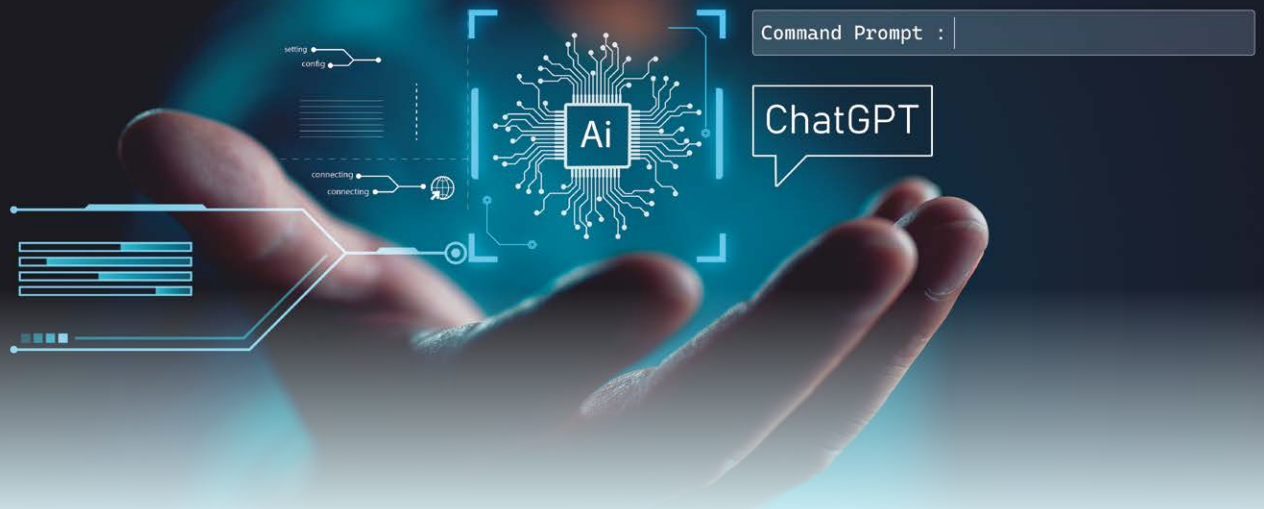
kannákkal és a mosdó a lavórral. Ebben mosakodtak. Itt élte életét a család apraja nagyja, a szülők, nagyszülők is.

A kamrába kerültek a kovácsműhely eszközei. Gábor nagyapja Marencsák Mihály és az apja is kovácsok voltak. Kovácsműhelyük a mai Újvári úton, a vasutas parkkal szemben volt. Innen kerültek ide a kovácsszerszámok: az üllő, satu, fogók, patkók, kalapácsok és egyéb szerszámok. Itt tárolták régen a mezőgazdasági eszközöket is: hordókat, őrlőket, prést, demizsonokat, de látunk itt rokkát, gerebent és sok más elfelejtett tárgyat is. A sarokban egy beépített kemence „búslakodik.” A berendezések örökség, ajándékozás és vásárlás során kerültek a házba. A régi szülők, Ili néni és Vince bácsi büszkén tekinthetnek le az égből, hogy egykori családi házuk ma milyen nemes célt szolgál.

A család emlékkönyvet nyitott, ebben fejezik ki a látogatók az érzéseiket és elismeréseiket a gyűjtemény láttán. Köszönet és tisztelet Gábornak és feleségének, aki a kezdetektől fogva támogatja, segíti férjét és rendben tartja az egész kis múzeumot.

A múlt felidézése régi emlékeket nyit az emberek szívében. Én is visszatekintettem a múltba, újra találkoztam gyermekkorom elfelejtett tárgyaival. Köszönöm, hogy megoszthattam Önökkel ezt az élményt. A család szívesen fogad minden érdeklődő, látogatót. Jöjjenek el, éljék át Önök is ezt a csodát!

Kollár Mária

Mesterséges Intelligencia: A Jövő motorja

Bár Tardoskedd község egy csendes és békés hely, ahol a mai élet sok szempontból még mindig hagyományosnak számít, a világ körülöttünk folyamatosan változik és fejlődik. Az egyik ilyen forradalmi változás, ami már most is hatással van mindennapi életünkre, a mesterséges intelligencia vagy MI. De mi is ez pontosan, és milyen hatással van ránk?

A mesterséges intelligencia olyan számítási folyamatokat és algoritmusokat jelent, amelyek lehetővé teszik a gépek számára, hogy feladatokat végezzenek el, amelyeket hagyományosan emberi intelligenciához kötöttünk. Ezek a gépek képesek tanulni, problémákat megoldani, és adatainkból értelmes következtetéseket levonni. Az egyik ilyen MI technológia, ami jelenleg is rendelkezésre áll, a ChatGPT. Ez a rendkívüli mesterséges intelligencia modell lehetővé teszi a gépek számára, hogy értsék az emberi nyelvet és válaszoljanak rá.

Mesterséges intelligencia a mindennapokban

Az MI már jelen van életünk különböző területein. Az internetes keresőmotorok, mint a Google ezt használják a személyre szabott találatok előállításához. Online vásárláskor az MI ajánlásokat adhat arról, mely termékeket vásárolhatnánk. Például, egy online ruházati bolt az előző vásárlásaink és böngészési szokásaink alapján ajánlja nekünk a legújabb divatcikkeket, és segít abban, hogy könnyen megtaláljuk a hozzánk illő ruhákat. Az autópárhazban az önvezető-autók tervezéséhez alkalmaznak, mivel a gépi tanulás és a számítógépes látás segít a járműveknek az önálló navigációban és a környezetük elemzésében. Az intelligens rendszerek figyelik a gépjárművet és javaslatokat tehetnek az üzemanyag fogyasztás optimalizálásában is. Az egészségügy területén segít

az orvosoknak a betegségek pontosabb diagnosztikájában és a terápiás tervek kidolgozásában és még folytathatnám. Az otthoni okosrendszerek már most is segíhetnek a mindennapi feladatok megkönnyítésében. Az MI által használt intelligens otthonok például képesek automatikusan szabályozni a világítást, fűtést és hűtést, valamint optimalizálni az energiafogyasztást, így csökkentve a számlákat és környezeti hatásokat.

Az MI modellek azonban nem csak hasznosak, de viccesek is tudnak lenni. Egy-egy humoros megjegyzésük hozzájárulhat a hangulat javításához. Azonban az MI humorérzéke még korántsem olyan fejlett, mint az emberé, de a humoros megjegyzéseik mindenképpen mosolyt csalhatnak az arcunkra.

Az MI előnyei, hátrányai és veszélyei

Az MI hihetetlen előnyökkel jár. Egyik ilyen előnye, hogy rendkívül gyors és hatékony. Hatalmas adatmennyiségek elemzésére és bonyolult számítások elvégzésére alkalmas olyan sebességgel, amit emberi erőforrásokkal elképzelhetetlen lenne elérni. Az MI rendszerek rendkívül pontosak lehetnek. Lehetővé teszik a nyelvi akadályok leküzdését és a kommunikációt különböző nyelveken. Emellett képesek folyamatosan tanulni és fejlődni, ami azt jelenti, hogy idővel egyre hatékonyabbak lesznek feladataik ellátásában.

Figyelni kell azonban a kihívásokra, veszélyekre. Az egyik ilyen kihívás az adatvédelem. Az MI-k számos adatot gyűjtenek és elemeznek, ami felveti az emberi magánélet és az adatbiztonság kérdéseit. Fontos, hogy gondoskodjunk arról, hogy az adataink ne kerüljenek illetéktelen kezekbe. Az MI használata emberi munkaerő helyettesítésével is járhat. Egyes iparágakban az automatizálás munkahelyek elvesztését eredményezheti, amire rea-

gálni kell. Az etikai kérdések is megjelennek. Például, az önvezető autók esetében döntéseket kell hozni a balesetveszélyes helyzetekben. Az MI-re bízott döntések és azok felelősségének kérdése is egy fontos terület.

Az MI-t is lehet rosszindulatú célokra használni, például a hackerek rossz szándékú rendszerekkel támadhatnak meg célokat. Bűnözők hamisított személyazonosságokat és tartalmakat hozhatnak létre, ami megtéveszthet. Pontosabb profilkat hozhatnak létre az emberekről, ami veszélyeztetheti a személyes magánéletről és a közérdeket. Az MI képes zenét komponálni, képeket festeni és írásokat generálni, ami veszélyeztetheti a művészek munkáját. Végezetül nagy veszélyt jelenthet az autonóm fegyverrendszerek alkalmazása katonai konfliktusokban, mivel azok önállóan dönthetnek a célpontok kiválasztásáról és a támadásokról.

Az MI jövője

Az MI területe folyamatosan fejlődik, alkalmazásai egyre bővülnek. Sokak szerint a forradalma csak most kezdődik. A további fejlesztések és innovációk még számtalan lehetőséget és kihívást hozhatnak. Ezért fontos, hogy folyamatosan nyomon kövessük az eseményeket, és értsük az életünket érintő hatásait. Az MI olyan eszközökkel és technológiával lát el bennünket, amelyek segítségével még hatékonyabban és érdekesebben kommunikálhatunk és tanulhatunk. Az MI nemcsak a jövő motorja, hanem a jelenünk is, és minden bizonnyal még hosszú ideig felfedezésre váró területeket rejt magában. Az egyetlen kérdés az, hogy mennyire vagyunk készek felfedezni, és alkalmazni az új lehetőségeket, amiket az MI kínál.

Birkus Krisztián, mérnök

Előző számunkban már olvashattak arról, hogy a Tardoskeddi Sportklub idén ünnepli megalakulásának 100. évfordulóját. E nem mindennapi jubileum alkalmából községünk egy vadonatúj könyvet jelentetett meg

„A Tardoskeddi Sport Club 100 éve” címmel, amely a tardoskeddi sportélet elmúlt egy évszázadát dolgozza fel számos érdekes információ, visszaemlékezés, s nem utolsósorban sok-sok egyedi fénykép segítségével. A futballon kívül, amely a mai napig a legnépszerűbb sport Tardoskedden, egyéb más a sportklub mellett és azon kívül működő sportágakról is olvashatnak a kiadványban. A könyvet Bara Mihály állította össze, de a tartalommal való feltöltésben többen is részt vállaltak, akik részesei voltak a Tardoskeddi Sport Klub 100 éves történetének. Az alábbiakban részletet közlünk legújabb kiadványunkból.

„A rendszeres sportélet községünkben az alapiskolákban és a Katolikus Legényegyletben kezdődött még a 19. század végén, ill. 20. század elején. Ekkor már a lakosok számára is megtekinthető tornaünnepélyeket tartottak a fiatalok a helyi pedagógusok szervezésében. Ezeket a bemutatásokat rendszerint az iskolaudvaron, ill. az Akományon tartották, évente 1-2 alkalommal. Ezek alapján bátran kijelenthetjük, hogy a 20. század elején már minden adott volt ahhoz, hogy Tardoskedden is elkezdődjön a szervezett sportélet, és megalakuljon egy, a község igényeit kiszolgáló sportklub. Ezt a kedvező folyamatot

A Tardoskeddi Sportklub 100 éve

az első világháború visszavetette, mert a tanítók nagy részét elvitték katonának, az iskolákban pedig kórházat létesítettek. A két világháború alatt a társadalmi élet, s így a sportklubok tevékenysége is gyakorlatilag szünetelt, de megalakulásuk és működtetésük a háborúkat követő békeidőszakokban sem volt egyszerű.

Hogy pontosan mikor alakult meg a Tardoskeddi Sport Club nem tudjuk és a ránk maradt írásos emlékek, újságcikkek sem teszik egyértelművé ezt a kérdést. Annyi bizonyos, hogy „születésénél” a helyi zsidó közösség fiataljai „bábáskodtak” és hogy Tardoskedd ifjúsági csapata „Tardoskedd FC” néven már 1921. március 28-án, Tardoskedden mérkőzést játszott az Érsekújvári Sport Egyesület ifjúsági csapatával, és 3:0-ra kikapott. Ez a mérkőzés nagy valószínűséggel az Akományon kialakított alkalmi pályán volt lejátszva.

Kropacsek Imre tanító úr, 1927-1934 között íródott krónikájában így ír Tardoskedd akkori sportéletéről: „Rendes, alapszabállyal ellátott és hatóságilag jóváhagyott sportegyesület csak 1921-ben alakult, mely kizárólag csak a futball fejlesztésével foglalkozott. Az egyesület díszelnöke Haliczky Z. Béla pápai kamarás, plébánosunk, elnöke Adamecz István, ügyvezető igazgatója pe-

dig Garamvölgyi Vince igazgató-tanító volt”.

Az egyik alapító tag - Petrín Schrank Tibor - a Tardoskeddi Sport Club fennállásának 40. évfordulójára (1963-ban) kiadott füzetben így emlékszik: „Eleinte mezítláb rúgtuk a rongylabdát. Fokozatosan azonban egyre jobb feltételeket teremtettünk, míg végre eljött az idő - 1922. május 1-én - hogy igazi labdarúgó mérkőzést játszhattunk. Felállítottuk a kapufákat, kijelöltük a játékteret - pályánk még akkor nem volt - az Akomány réten. Messze a falu mögött. Vagy kétszáz néző figyelte kíváncsian, de buzditás nélkül a szokatlan parádét. Mi, játékosok, szívvel-lélekkel küzdöttünk az érsekújvári ifjúsági csapat ellen. A találkozó 1:1-es döntetlennel ért véget. Együttesünk gólját Schönberger Max rúgta. A további mérkőzéseken is változatlan összeállításban léptünk pályára a következő játékosokkal: Vanya L., Dr. Frank, Dóra, Vida, Vanya J., Hegedűs, Scheibner, a Balog testvérek és jómagam. Példásan gondoskodott rólunk Spevák Singer Árpád, az önfeláldozó funkcionárus”.

1933 májusában a budapesti Ferencváros játszott nálunk barátságos mérkőzést, 1935. április 22-én pedig az Újpesti Dózsa. A Fradi 1935. július 1-én is járt Tardoskedden: TSC-FTC 1:1, nemzetközi, G.: Jakab.

Erre az időszakra esik a Prágai Magyar Hírlap 1935. augusztus 22-i számában megjelent írás is, amely arról számol be, hogy a TSC megalakulásának 5. évfordulójára nagyszabású ünnepséget rendeztek.

A levente csapat

Az A csapat 1960-ban

Mérkőzés 1932-ben a Mély utcai pályán

A falusi sport nagy ünnepe Tardoskedden

Tardoskedd, 1935 augusztus 10. Tudósítónk jelenti:

Sok magyar község példát vehetne Tardoskedd lelkes sportközösségétől és sportolóitól, akik fáradságot és anyagi áldozatot nem kímélve, olyan nagyszabású sportünnepélyt rendeztek, amelyre büszke lehet az egész falu lakossága. Az ünnepséget a TSC fennállásának 5 éves jubileuma alkalmából tartották. Ez alkalmából zászlódísz tőlött a pálya. Az ünnepségeket zenés ébresztő vezette be, amit kerékpárverseny

2. Ragolya (AC Nyitra) 150 cm. 3. Garamvölgyi (TSC) 145 cm.

Sulydobás: Struhár (SK Bratislava) 12.52 m. 2. Rihai (SK Bratislava) 11.50 m. 3. Svamm (Makkabea Nyitra) 11 m. Diszkoszvetés: Struhár (SK Bratislava) 37.10 m. 2. Juhász (TSC). 3. Ragolya (AC Nyitra).

Futások: 100 m.: Rihai (SK Bratislava) 1.25 p. 2. Struhár (SK Bratislava). 3. Rezeday (PTE).

200 m.: Rihai (SK Bratislava) 27.1 mp. 2. Rezeday (PTE) 3. Juhász (TSC).

400 m.: Rihai (SK Bratislava) 54,5 mp. 2. Szládek. 3. Svamm (Makkabea Nyitra).

1500 m.: Mráz (LTE) 5.15 p. 2. Glatstein (LTE). 8. Neumann (Makkabea Nyitra).

Az atlétikai pontversenyben győzött az SK Bratislava 24 ponttal az LTE előtt s ezzel elnyerte az LTE értékes ezüstszobrát. Fél 6 órakor vette kezdetét a fut-

volt. Hencz Vilma, a tardoskeddiek kiváló műkedvelője Ábrányi Emil a Királyok ná-sza című költeményét szavalta benső át-érzéssel és nagy sikerrel. Közkívánatra a falu érdemdús bírja és költője, Zsilinszky Géza szavalta el egyik sikerült versét, a Zsófi asszony orosz aratóit, kitűnő előadói készséggel. Az ünnepi tüzijátékot tánc követte. Az egész falu fiatalosága s többen az érsekújváriak és a nyitraiak közül is reggelig roppták a táncot Czírók Aladár zenekará-nak kitűnő muzsikájára. A szépen sikerült sportünnepély Singer Árpád, Vilcsék Tivadar és Zsilinszky Géza érdeme, akik minden igyekezettel szívükön viselik sportklubjuk felvirágzását.

A vágóhíd melletti (Mély utcai) sportpálya több mint 20 éven át szolgálta a TSC labdarúgó csapatait. Az első szakember-edző, aki céltudatosan kezdett dolgozni csapatunkkal, az érsekújvári ÉSE volt játékosa Szigeti 1932-től fogva edzősködött községünkben. Bátran nevezhetjük őt a módszeres sportolás megalapítójának nálunk. Ebből az időből származik az egyik legrégebbi fénykép, amely a Mély utcai

pályán örökíti meg a TSC futballcsapatát.

1938-ban Tardoskedd ismét a Magyar Királyság része lett, a bajnokság megszűnt és a 2. világháború végéig csak az ún. leveinte csapat működött 18 éven aluli játékosokkal. Édesapám, id. Bara Mihály, aki 1942 őszén Verebélyen 16 évesen játszott első bajnoki mér-

közését a leveinte csapatban így emlékszik: „Reggel 5 órakor indult vonatunk a vasútállomásra és Nagysurányon keresztül jutottunk el Verebélyre. A meccset 1:0-ra megnyertük, Rosko Lajos rúgta a gólt. Visszafelé a vonattal csak Nagysurányig mentünk, onnan a határon keresztül gyalog jutottunk haza, este 6 óra tájban. Jól szórakoztunk, mert az egyik szurkolónk Szvetko (Csefi) Antal a harmonikáját is magával hozta és zeneszóval utaztunk oda-vissza, a vonatban és a határban is.”

A könyv megvásárolható a községi hivatalban. Reméljük, hogy lapozgatása és olvasása jó szórakozást ...nyújt mindenkinek, nem csak a futball kedvelőknek.

RNDr. Bara Mihály

Könyvkeresztelő

követett a Tardoskedd—Érsekújvár útvonalon. A kerékpárverseny győztesei: 1. Juhász—Mikulka holtversenyben (Érsekújvár), 2. Bogdán Antal (Tardoskedd). 3. Leitner Mihály (Tardoskedd).

A díszközgyűlést délelőtt fél 12 órakor tartották meg az egyesületi házban, amelyen részt vettek: a déli kerület alelnöke, Turóczy Vilmos, Rotkovszky és Czigler szerkesztők. Ludas József, a TSC alelnökének megnyitóját Zsilinszky Géza bíró üdvözölte a klubot jubileuma alkalmával. Alföldi Lajos és Garamvölgyi Vince üdvözlő beszédei után az ünnepi beszédet Singer Árpád, a TSC agilis titkára tartotta, aki lelkeshangu beszédében kiemelte, hogy a falu sportnívóját minden lehető eszközzel emelni kell. Ezt az eszmét követi Lempert Leó, a déli kerület előadója, a falusi sport legnagyobb propagálója, aki már évek óta önzetlenül dolgozik a falusi sportért. Érde-mej elismeréséül Lempertet díszoklevéllel tüntették ki

Az ünnepélyek délután parasztlövassági versennyel folytatódtak. A verseny győztese Benkő Vince Tóth Károly lován. 2. Fucsik Vince Mészáros Gyula lován. 3. Borbély János Csányi Gyula lován. Délután atlétikai verseny volt a sportpályán. Az eredmények a következők:

Távolugrás: 1. Szládek (SK Bratislava) 5.90 m. 2. Juhász (Tardoskedd) 5.70 m. 3. Rezeday (PTE) 5.42 m.

Magasugrás: 1. Rezeday (PTE) 150 cm.

ballmérkőzés a Nyitrai AC és Tardoskeddi SC között. Weisz Pál (Érsekújvár) közmegeledésre vezette le a nívós meccset Az eredmény 7:1 volt a Nyitrai AC javára. A nyitrai csapatból Csaszny és Pechácsek, a tardoskeddiekből pedig Juhász, Kukán és Balla tűntek ki. A futballmérkőzés után a díjak kiosztása következett.

Este 8 órakor vette kezdetét a színműelőadás a futballtéren fölállított szabadtéri színpadon. A műsort Singer Árpád, a TSC népszerű titkára és rendezője nyitotta meg, aki szeretettel üdvözölte a szépszámú közönséget. Sallai Viktor szellemes konferanszával és Arany János Tetemrehívásának művészi elszavalásával aratott nagy sikert. A műsor meglepetése Grete Boby -Prónai táncospár fellépte

Karácsony a Fülöp-szigeteken

A karácsony a Fülöp-szigeteken tart a leghosszabb ideig a világon, ugyanis szeptember 1-jén elkezdődik. Az emberek már ekkor karácsonyi dalokkal teremtenek ünnepi hangulatot, amelyeket nap mint nap hallani az otthonokban, a rádióban, a bevásárlóközpontokban. Egyes családok már szeptemberben feldíszítik a karácsonyfájukat. Karácsonyi díszek világítanak a házakon, a köztereken, és nem hiányozhatnak a „parol” nevű színes karácsonyi lámpások sem – a Fülöp-szigeteki karácsony ikonikus szimbólumai. Leggyakrabban ötágú csillag alakban készülnek, amely a betlehemi csillagot, illetve a fényt és a reményt jelképezi. Nem csak a házakon, hanem az utcai villanyoszlopokon is találkozhatunk parolámpásokkal. A bevásárlóközpontok karácsonyi dekorációinak domináns jellemzői a hatalmas karácsonyfák, mennyezetről lelógó lámpásokkal, koszorúkkal és villogó fényekkel. Száz nappal karácsony előtt elkezdődik a nagy karácsonyi visszszámolás, amely a bevásárlóközpontokban és a televízióban is követhető. A templomokban hasonlóképpen gazdag karácsonyi díszekben gyönyörködhetnek a hívők. A dekoráció elmaradhatatlan része a betlehem.

A négy hónapos karácsony az ünneplések és a társasági összejövetelek időszaka is. A cégek már novemberben, sőt helyenként már október utolsó hetében szerveznek karácsonyi zsúrokat. Ezekben a hónapokban az iskolákban, és rokon körön belül is tartanak karácsonyváró ünnepségeket, sőt az osztálytalálkozókat is ekkor szervezik.

A hagyományos karácsonyi ünnepségek december 16-án kezdődnek 9-napig tartó kora reggeli szentmiséssel, az ún. Simbang Gabi-val. Az emberek körében az a hiedelem, hogy ha mind a 9 napon részt vesznek a miséken, akkor teljesül a karácsonyi kívánságuk. A Fülöp-szigeteken sem ismeretlen az a szokás, amikor felnőttekből és gyerekekből álló kórusok karácsonyi dalokat énekelve járják a házakat, vagy az utcákon és piacokon gyűlnek össze. Az előadást a hallgatóság pénzzel jutalmazza, az összegyűjtött összeget jótékony célra fordítják. Minden városban tartanak karácsonyi vásárt a templomok előtti tereken, de manapság már a bevásárlóközpontokban is. Néhány helyen a sátrakat már októberben felállítják.

A karácsonyi ünnep fontos része az étel. A reggeli misén való részvétel után a szülők Puto Bumlong-gal (bambusz nádban párolt

rizsdesszert) és Bibingka-val (sült rizsdesszert, amelyet hagyományosan terrakotta sütőben készítenek banánlevéllel) lepik meg gyermekeiket, amelyeket gyakran egy csésze forró csokolate-val (filippínó forró csokoládé/kakaó) kombinálnak. Nochebuena (szenteste) idején az asztalokról nem hiányozhat a hatalmas mennyiségű étel. A Fülöp-szigetek hagyományos karácsonyi étele a lechon (sült malac), a filippínó sertésbarbecue, az édes füstölt sonka, a sült csirke, queso de bola (piros paraffinviaszba csomagolt sajtgolyó), a sanghaji tavaszi tekerics, a gyümölcs- vagy makaróni saláta csirkével, a filippínó spagetti banánból készült ketchuppal, vagy a pancit (hagyományos filippínó tésztaétel csirke- vagy sertéshússal, garnélarakkal, zöldségekkel és filippínó lime-mal, úgynevezett calamansival ízesítve). A karácsonyi desszertek közül a legnépszerűbb a leche flan (sűrített tejpuding karamellréteggel a tetején), vagy a lila jamból (édesburgonyából) készült ube nevű finomságok.

A szenteste a filippínók számára a legkülönlegesebb az egész évben, mivel azon kevés alkalmak egyike, amikor az egész család összejön a karácsonyi asztalnál. A közös vacsora után sok család vesz részt az éjféltől misén, a Misa de Gallo-n. Az igazi karácsonyi ünnepség azonban a hazatérés után kezdődik, és gyakran másnap reggelig tart. Ilyenkor többek között társasjátékokat játszanak vagy karaokéznek. A karaoke a Fülöp-szigeteken hatalmas népszerűségnek örvend, és mivel egész évben szerves részét képezi mindenféle ünnepségnek, karácsonykor sem hiányozhat. A társasjátékokat és a karaoke-t ajándékcserre követi. Ez karácsony napján is folytatódik, amikor a rokonok meglátogatják egymást. Ilyenkor a gyerekek felsorakoznak a szüleik és nagyszüleik előtt, akik mindegyiküknek ajándékot adnak. Az ajándékot a gyerekek a mano nevű gesztussal köszönik meg, amely a filippínó kultúrában az idősek iránti tisztelet jele, valamint áldás kérése. A gesztus során a gyerekek meghajolnak az idősebbek előtt, és jobb kezüket

a homlokukra szorítják. A filippínók számára nagyon fontos az ajándékozás, legyen szó karácsonyi vagy karácsony előtti iskolai, munkahelyi, otthoni vagy baráti körű szórakozásról. Az ajándékozás egy másik hagyományos módja a Monito Monita, ahol mindenki kiválasztja, esetleg kisorsolják a megajándékozandó személy nevét, amit természetesen az ünnepségig titokban kell tartani. A 90-es évektől karácsonyi filmfesztiválok is rendeznek, ezért sok család karácsony első és második napját mozilátogatással tölti.

A filippínók számára a karácsonyi időszak az év legszebb része, mert ez a szeretet és az öröm időszaka. Ilyenkor egy rövid időre elfelejthetik mindennapi gondjaikat, és a remény forrásaként szolgál számukra.

Cielo Marie Adiao, Fazekas Attila

Miért fogyasszunk halat?

A hal a legősibb gerincesek közé tartozik, húsa az ember étrendjében fontos szerepet kell, hogy betöltsön. A tenger közelében élők számára ez jelenti a fő táplálékot, azonban a fagyasztott termékeknek köszönhetően tisztán vagy felbontva bárhova eljutnak a legkülönbözőbb halfajták is.

A hal húsa olyan anyagokat tartalmaz, amelyek csökkentik súlyos betegségek kialakulásának lehetőségét, fokozzák a jókedvet és pozitív gondolkodást. Bizonyított, hogy kisebb a szívinfarktus kialakulásának lehetősége a rendszeres halfogyasztók között. Az Omega3 és Omega6 zsírsavaknak köszönhetően ugyanis a halhús a szív és érrendszeri betegségek esküdt ellensége. D vitamin és jódtartalma főleg a gyerekeknek fontos a növekedés és a csont fejlődése szempontjából, de a

jód az agyműködést is serkenti. A hallal fontos ásványi anyagok, mész, foszfor, vas, nyomelemek, cink, szelén és fehérje jut a szervezetbe. A legtöbb halfajta B12 vitamint is tartalmaz, amely a vörsejtek képződését segíti elő, de jótékony hatással van az idegrendszer működésére is.

Az étkezésben a hal kettős szerepet tölt be. A tengeri zsíros halaknak köszönhetően a szervezetet Omega3 és Omega6 zsírsavakkal töltjük fel, a kevésbé zsíros halfajták viszont a fogyókúrát segítik elő. A hal könnyen emészthető, már 100 g adag a napi fehérjeszükséglet 1/3-át fedezi. Ideális, ha hetente 3 alkalommal kerül az asztalra hal. Aki szeretne tenni az egészségéért, vagy szeretne könnyen megszabadulni a felesleges kilóktól, az mindenképp beiktatja étrendjébe a rendszeres halfogyasztást.

(i)

Adventi naptár

A gyermekek számára az advent hagyományos időmérője az adventi naptár. 24 kicsi ablakból áll, melynek minden napja egy-egy apró meglepetést rejtene karácsonyig, így jelezve a napok múlását az ünnepig.

Az adventi naptárakat eredetileg vallásos tartalommal készítették: az ablakok mögött a karácsonyi ünneppel kapcsolatos gondolatok, bibliai idézetek, vallásos üzenetek rejtőztek, elvezetve ezzel lélekben a karácsonyhoz. A naptárt hagyományosan papírból alkották, az első nyomtatott változat az 1900-as évek elején készült Münchenben. Az adventi naptárak vallási jellege később háttérbe szorult, és manapság boltban kapható naptárakban főként különböző édességek lapul-

nak. Ennek is megvan a maga története. A 20. század elején egy német kisfiú Gerhard már hetekkel karácsony előtt türelmetlenkedett a karácsonyi ajándékok miatt. Az édesanyja ezért érdekes és meglepő ajándékot talált ki a számára: egy kemény papírlapot 24 részre osztott, mindegyik részre rátűzött egy-egy darab csokoládét, majd megengedte, hogy a kisfiú minden este megegyen egyet. Mikor a fiú felnőtt, nem felejtette el édesanyja meglepetését, és üzleti vállalkozásba kezdett. Olyan naptárt szerkesztett, amelyen 24 ablakocska mögé egy-egy darab csokoládé vagy cukorka volt elrejtve, s ezek csak a spaletták kinyitása után váltak láthatóvá.

Ajándék+7nap alapján

Karácsonyi sms-ek

Hópihécske száll az égen,
kis csengettyű szólal szépen.
Az angyalok ma tánra kelnek,
gyertyafénynél énekelnek.
Mosolyogva mondják Neked:
Békés, Boldog Ünnepeket!

Csillagfényes álmaid váljanak valóra,
legyen ünnep lelkednek minden nap és óra.
Kerülje a bánat örökre el a házad,
érjen annyi boldogság, mit ember csak kívánhat!

Kívánom, hogy ne csak a mai nap,
de a szíved minden nap karácsonyi szeretetben égjen,
a boldogság állandó fénye költözzön életedbe,
és az ünnepek elmúltával is úgy ragyogj,
mint szenteste a karácsonyfa előtt!

A gravírozás szépsége

Ha azt gondolták, hogy az egyenruhás férfiaknak nincs érzékük a alkotás, a művészet iránt, akkor bizony tévedtek. Nagyszerű példa erre fiatal községi rendőrünk **Szabó Dávid**, aki szabadidejében gravírozással foglalkozik, ezzel a technikával készít és díszít ajándéktárgyakat. Alkotásai felkeltették érdeklődésünket, így megkértük, hogy meséljen a hobby-járól.

„2021-ben kezdődött az egész, amikor gravírozott bilétát szerettem volna rendelni a kutyusunknak. Ahogy keresgéltem a neten, rengeteg olyan dolgot találtam, amelyeket gravírozni lehet. Nagyon felkeltették az érdeklődésemet, így még jobban elkezdtem kutatni, milyen módszerrel készíthetők ilyen tárgyak. Intenzív internetes információ keresés és tanulás kezdődött, ami annyira magával ragadott, hogy vettem egy gravírozó gépet. Rögtön a legelején, az első próbánál nagyon megtetszett a géppel való munka, így azután már azt kutattam, hogyan is kell vele pontosan dolgozni, mi mindent lehet vele készíteni. Először is a gép működéséhez szükséges programot kellett megtanulnom.

Miután rájöttem, hogy a gép egy bizonyos vastagságig a fát el is tudja vágni, elkezdtem az első fadekorációk készítését.

A következő évben nősültem, és előtte felajánlottam a menyasszonyomnak, aki most már feleségem, hogy szívesen készítenék esküvői díszeket a lakodal munkra. Beleegyezett, így aztán nekifogtam, és készítettem asztali névjegyeket, fényképtartókat, gravírozott akasztókat, tortadíszeket, mágneseket, sőt még

az ülésrendet is belegravíroztam a fába. A munka során rájöttem, hogy rozsdamentes tárgyakat is lehet gravírozni, így aztán kezdetét vette további ajándékok készítése családtagjaimnak, már nem csak fából. 2022. vége felé karácsonyi díszeket is készítettem. Itt aztán tényleg nincs határa a fantáziának. Nagy meglepetésemre ezek a díszek nagyon népszerűek lettek, sokaknak tetszettek. Főleg a személyre szóló karácsonyi gömbök nagyon kedveltek.

Lehet, ez az egész hobby azért fogott meg annyira, mert CNC programozó az eredeti szakmám, és a két dolog tulajdonképpen eléggé hasonló. Ezenkívül jó érzés számomra, ha azt látom, hogy az általam készített alkotások másoknak is tetszenek, és örömet okoznak.”

bsz

 COOP Servis s. r. o.

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet

Kíván a COOP Servis s.r.o.

Prijemné prežitie vianočných sviatkov a šťastný nový rok

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet

Pivoda Zoltán
P.F. 2024

 E+ATA

Karácsonyaink díszje, a karácsonyfa

Sok idő telt el azóta, hogy a mai Németország területéről a világ minden tájára elterjedt a keresztény ünnep jellegzetes díszje, a karácsonyfa. Napjainkban már szinte elképzelhetetlen a karácsony

enélkül, legyen szó élő fenyőről, stilizált ágipiramisról, vagy akár műfenyőről. Bár a Semper Vireo (örökké zöld) tisztelete és jelképeessége már évezredek óta az emberiség kultúrájának szerves része, mint karácsonyfa csupán a 16. században jelenik meg először Strasbourg környékén. Mihozzánk csak a 19. század első felében érkezett meg mai formájában. Addig ugyanis karácsonyfának a földesúr számára beszállított karácsonyi adóként kirótt tűzifaadagot neveztek.

De térjünk is vissza a mindenki számára ma ismert jellegzetes illatot árasztó fenyőfára, annak is az élő példányaira. Melyik is az igazi, az eredeti? A válasz rendkívül egyszerű. A fenyőfa korábban régiószinten változott. Annak függvényében, milyen örökzöld tűlevelűket tudtak az adott település környezetében megnevelni, ill, milyen tűlevelű erdők tartoztak az adott földbirtokos birtokaihoz. Nálunk a feljegyzések első sorban a lucfenyő, az erdefenyő és a feketefenyő elterjedését említik. Majd későbbiekben a jegenyefenyő és az ezüstfenyő is csatlakozott a körhöz.

Az iparosodással együtt, a vasút és az elektromos hálózatok kiépítése egyaránt számos olyan területre tartott jogot, ahol az erdők megléte üzemzavart, a biztonságos üzemeltetés megnevelését hozta volna magával, így ezeken a területeken egyre gyakrabban történt fenyőtelepítés. Egy határozott céllal, az adott régiót karácsonyfával ellátni. Ez már-már ipari méreteket öltve a rendszerváltás, majd az azt követő az amerikai stílusirányzatok megjelenésével jelentősen megváltozott. Kibővült számos új fajtával a kínálat, melyeket erre szakosodott faiskolákból határon túlról kezdtek el szállítani. Így érkezett a köztudatba az ezüstfenyő, a Nordman fenyő (nem normand!), a jegenyefenyő egész sora, a duglászfenyő, de akár a törpefenyő is. Mind vágott fenyőként. Fontos kihangsúlyozni, hogy a fenyőket erre szakosodott ültetvényeken termelik ki. A termesztés helyszínéhez és a piaci igényekhez igazítják a fajtaválasztást, de például a koronaforma alakításának a módját is.

A legújabb trendek már a gyökérrel értékesített fenyők. Itt kétféle irányzat alakult ki. Az egyik a gyökérrel kitermelt karácsonyfának nevelt fenyő. Általában ezek a vágott fenyők, és kiültetésük esetén kicsi a esély a megmaradásra. A másik irányvonal a faiskolai fenyőtermék. Ezek a csemeték ugyan drágábban, de kertünk, parkjaink éke lehet még nagyon sokáig. Itt fontos megjegyezni, hogy ezeket a fákat nem ajánlott néhány napnál tovább tartani fűtött lakásban. Cserépbé téve folyamatosan tartuk gyökérzetét nyirkosan, a szobát, ahová kerül díszként pedig hűvösen. Míg a vágott fenyőket vízkeresztig használjuk lakásunk díszeként, addig a gyökeres fenyőket a három karácsonyi ünnepnapot követően, érdemes kiültetni.

Lucfenyő: Szúrós tűlevelei ellenére továbbra is ez a faj a karácsonyi hangulat illatgyára. A hiedelmekkel és a gyakorlattal ellentétben a későn (pl. novemberben - decemberben) kitermelt lucfenyő vízkeresztig biztosan megtartja tűleveleit. Bevett gyakorlat, hogy egy tál vízbe állítjuk díszítés előtt néhány napra a törzsét.

Jegenyefenyő, Nordman fenyő: Tűlevelei tompák, megfelelő időpontban való kitermelés és szállítás esetén a rugalmas gyantájának és a nagyobb ízesülésnek köszönhetően jóval később és nehezebben hullik. Faj függvényében citrusos, üde illatú változatai is gyakran megjelennek a kínálatokban.

Ezüstfenyő: Kékes szúrós tűlevelei rendkívül hamar lehullanak. Szúrósága miatt mára csak a megrögzött rajongók, vagy családi hagyományt őrzők kedvelik. Kisebb földlabdás példányai meglepően jó túlélési aránnyal kecsegtetnek.

Szerb lucfenyő, duglászfenyő: Jelenlétük a piacon a karcsú alakjuk és a kisebb lakások elterjedése miatt egyre gyakoribb. Kékes, hamvas sötétzöld rövid tűleveleik rendkívül mutatósak. Gyökeres fenyőként kiválóan alkalmazhatók kertbe ültetve a mi égővünkön.

Erdei-, fekete-, törpe- sima- és selyemfenyő: A hosszú tűlevellel ellátott fenyők sora jóval szélesebb, természetesen. Példányaik első sorban koronaalakjuknak köszönhetően a nagyobb szobákban tereken mutatnak rendkívül jól. A simafenyő és selyemfenyő citrusos illatot, míg az erdei és feketefenyő hangulatos friss fűrészáru és ünnepi gyantás, mindent átható fenyőillatot árasztanak szépségük mellett.

Tóth Kamil, mérnök

Maderoterápia – fával végzett masszázs

Bár a maderoterápia több mint egy évszázados módszer, mégis nagyon kevesen ismerik és alig tudnak róla valamit. De miről is van szó tulajdonképpen, és hogyan segítheti szervezetünket a fával végzett terápia?

A maderoterápia különböző formájú és nagyságú fából készül, hengerekkel történő masszázst jelent. Segíti a nyirokrendszer megfelelő működését, amely az anyagcsere, a méregtelenítés és a vízvezetés megfelelő működésének alapja. Mivel mindig is érdekelt az emberi test, mint olyan, ezért úgy döntöttem, hogy segítsek az embereken ezzel a módszerrel, és megismertetem velük a maderoterápiát. A 60 perces teljes testmasszázs során megnyílik a nyirokrendszer, melynek köszönhetően az izmok nem csak ellazulnak és ellesznek látva vérrrel, de a szervezet elkezd megszabadulni a nem kívánt any-

goktól. Ezek a nem kívánt anyagok akadályozzák a fogyást, a test víztelenítését, az izomtömeg erősödését, a bőr feszességét, az alak formálását, és mindenekelőtt segítik a nők legnagyobb ellenségének - a narancsbőrnek a kialakulását. Mivel ez a masszázs nem invazív, 100%-ban természetes alapú, ezért minimálisak az ellenjavallatok. Mindenkinek ajánlott, aki szeretne segíteni az egészségén, nőknek, férfiaknak, fiataloknak, sportolóknak egyaránt.

A maderoterápián belül több kategóriát különböztetünk meg.

Az egyik közülük az arc maderoterápia, amely nagyon jól elősegíti az arc és a dekoltázs vérellátását, minimalizálja a ráncokat, a szem alatti táskákat, tokát, segíti a bőr feszességét.

Ne féljenek kipróbálni ezt az új módszert az egészségük és szépségük érdekében!

Mažárová Viktória

Receptsarok

Pavlova tekercs

Hozzávalók: 6 tojásfehérje, 30 dkg kristály cukor, 1 teáskanál ecet, 1 evőkanál krémpor (Maizena), gyümölcs
Krémmel: 25 dkg mascarpone, ½ l tejszín, ízlés szerint porcukor és tojáslikőr

A tojásfehérjéket 30 dkg kristály cukorral és 1 teáskanál ecettel jó keményre felferünk. Hozzákeverjük a krémport, majd papírral kibélelt tepsin szét húzzuk a masszát, és 120 Celsius fokon 1 órát szárítjuk (vagy addig, amíg meg nem szárad). Amikor megszáradt, hagyjuk kihűlni, megkenjük a krémmel és papír segítségével feltekerjük úgy, hogy az alját közben kenjük krémmel. A tetejét gyümölcscsel díszítjük.

A krém elkészítése: a mascarpone-t kikeverjük a tejszínnel. Tehetünk bele ízlés szerint porcukrot, és közben önthetünk hozzá tojáslikőrt, szintén ízlés szerint.

Puncsos kocka

Kétszer 5 tojásból piskótatésztát készítünk. Kétfelé vágjuk, az egyik részt megkenjük krémmel, a másik piskótát összegyúrjuk barack kompóttal és a levélvel, baracklekvárral és ízlés szerint rummal.

Krémmel: 5 tojássárgáját, 2 dl tejet, 3 evőkanál lisztet és 1 csomag vaníliás cukrot sűrűre főzünk, és hagyjuk kihűlni. 10 dkg porcukrot 1 margarinnal (Hera) habosra keverünk, és összekeverjük a kihűlt masszával.

A krémmel megkent piskótára ráakadjuk a puncsos masszát, újra megkenjük krémmel, rátesszük a piskóta másik felét, majd hűtőbe tesszük. Másnap szeleteljük fel, és fondanttal leöntjük.

Fondant: 30 dkg porcukrot 1 evőkanál olajjal és forró vízzel, amelyet kanalanként adunk hozzá, jó csillogásra keverünk. Sűrűbb masszát kell kapnunk, hogy jól takarjon.

Kurucz Éva

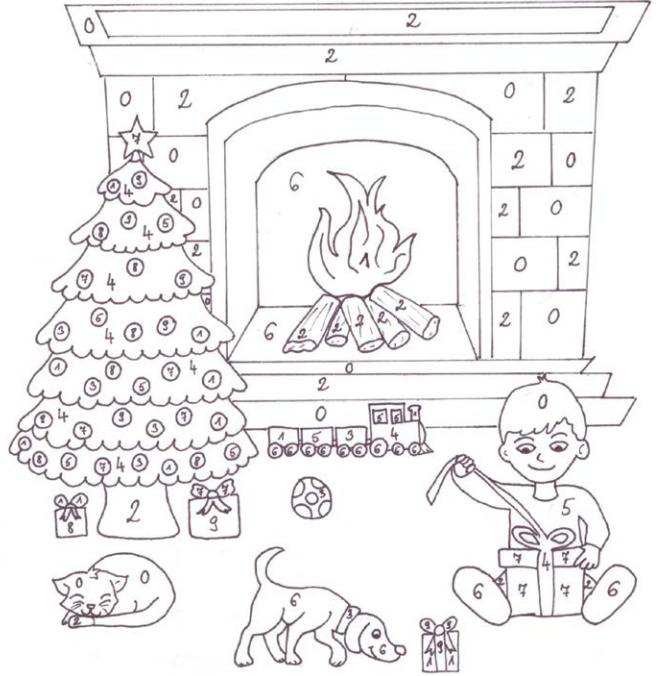
Gyerekeknek

Kösd össze a számokat!

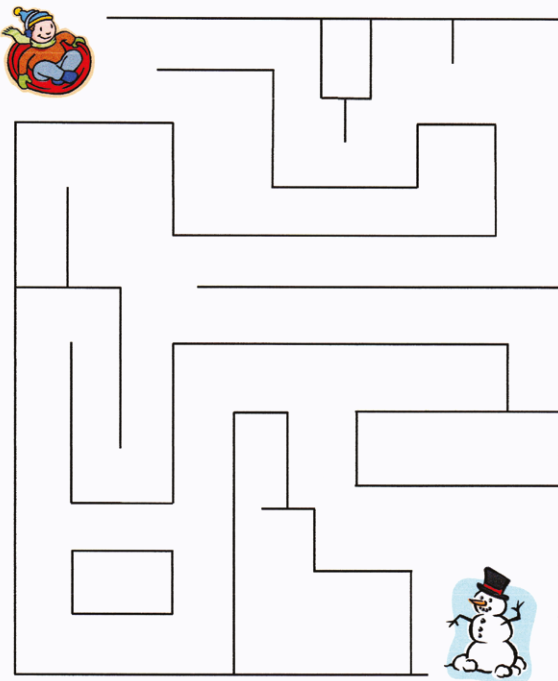

Színezd ki a képet a számok alapján!

- 0 - világosbarna
- 1 - narancssárga
- 2 - sötétbarna
- 3 - piros
- 4 - zöld
- 5 - kék
- 6 - fekete
- 7 - citromsárga
- 8 - rózsaszín
- 9 - lila

Hogyan jut el Dávid a hóemberhez?

Minden tárgynak van párja?

R. 2. rész	↙	Hamis drágakő	Női név	Pamacs	Kugli	↘	Római 50	↙	Olasz szobrász
Győzelmi jel					Tonna		Tallium Vegyjele		
R. 1. rész	▶				Párizs centruma				▶
Léggöri képződmény	A								T
Aba, vid									↘
↘									
↘					Kérdő-szócska		Tiltószó		
					R. 3. rész		Személyes névmás		
Varral borított			Indulatszó		▼	A kokas párja!			
A tantál vegyjele			Zóna fele			Vuk apja			
Becézett női név								Méter	
Spulni								Tészta jelzője	
Zérus									
↘				Igen - oroszul				Képző	
				Fogoly				Gallium	
Motor márká			Napszak						
Dzsúsz			Vietnami holdújév						
A mélybe									
↘		Földbirtok				Angol sörféle			
		Én, ..., ő				Azonban			
								Tangens röviden	
								Neutron	
Vacsora régiesen	Z				Készítette: Lőrincz László	B		Eme	

Megfűtés: A szeretetnek melege van a természet hűségében.

KERESZTREJTVEÉNY

Rejtvényünk fő soraiában Gárdonyi Géza gondolatát rejtettük el.

Humor

Mire jók az akció filmek?

- Bármilyen ajtót pillanatok alatt ki lehet nyitni egy hitelkártyával vagy gémkapoccsal. Kivéve, ha gyerek van bezárva a szobába és ég a lakás.
 - Ha üldöznek egy nagyvárosban, bármikor találsz egy felvonulást, ahol elvegyülhetsz.
 - Bárki könnyedén le tud szállni egy Boeing 767-essel, ha irányítják a toronyból.
- Ha újra kell tölteni a fegyvert, mindig van nálad lőszer, még akkor is, ha eddig nem volt.
 - Huszonhat embert lősz le a fegyvereddel, amibe hat töltné fér.
- Egyetlen autós üldözésnél, bombarobbanásnál, vulkán kitörésnél vagy idegen lények inváziójánál sem kap senki sokkot.
 - Egy elektromos kerítés, amely földhöz tud vágni egy dinoszauruszt is, semmi sérülést nem okoz egy gyereknek.
- A férfi nem mutat semmilyen fájdalmat a legkegyetlenebb kínzások közben sem, de jajgat, ha egy nő tisztítja a sebét a kezén.